

SLOVENSKI NAROD

Letna vsota: Jan. 100, febr. 100, mar. 100, apr. 100, maj. 100, jun. 100, jul. 100, avg. 100, sept. 100, okt. 100, nov. 100, dec. 100. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuceststvo Din 28.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Št. 28. — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
Telefon: 51-32, 51-33, 51-34, 51-35 in 51-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kočanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE; Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Anglija in Portugalska

Akcija za ureditev odnošajev med obema državama

London, 27. januarja. b. V tukajšnjih političnih krogih zasledujejo z veliko pozornostjo pisanje nekaterih listov o pomenu britansko-portugalske zveze. Oфициalni »Times« objavlja članek, v katerem govore o tem vprašanju, kakor same poudarjajo, z vsa potrebno odkritostjo. Tudi poudarja, da je za Anglijo nujno, da takoj odpošlje v Lizbono posebno vojaško zastopstvo, ki naj prouči potrebne angleško-portugalske obrambne zveze.

Doznava se, da bo angleška vojaška misija odpotovala v Lizbono že te dni. V političnih krogih z zadovoljstvom ugotavljajo, da se bo to zgodilo v času, ko so postali odnošaji med obema državama priskrbenjski kakor so bili ob izbruhu španske državljanske vojne. Neki vojaški strokovnjak je te dni poudaril, da je dolžnost obeh strank, da gledata bodočnosti naravnost v oči, ker se bosta le tako lahko postavili v bran pred skupno nevarnostjo. Geografski položaj in iz njega nastajajoči pomorski problem silita obe državi v medsebojno povezanost. Portugalska mornarica ne bi sama zmogla obrambnih nalog, ki bi jih lahko zahteval razvoj. Obrambni problem je za Portugalsko še posebno težak problem, odkar se je med moderna orožja uspešno uvrstilo letalo. Sovražne letalske baze v Španiji bi bile tako rekoč postavljene Portugalski pred vrata. Tudi iz nekaterih oddaljenih oporišč letala lahko dosežejo Portugalsko v enem samem neprekinjenem poletu. Na drugi strani je le-

talska zveza približala obe državi, kajti iz Southamptona lahko dosežejo angleška letala Portugalsko v 6 urah. Vsi ti in še drugi momenti nakazujejo Portugalski navezanost na veliko pomorsko silo, ki je tako na morju kakor v zraku, predvsem pa tudi finančno dovolj močna, da lahko Portugalski pomaga.

Sodelovanje Anglije in Portugalske v pogledu obrambe pa zasluži pozornost še z druge strani: ono bi bilo najboljšo jamstvo za to, da bi Portugalska ne postala oporišče sovražnih sil. Interes Anglije je, da ostanejo portugalske luke in obala, Azori, Madeira in Kapverdski otočje v prijateljskih rokah, ker bi v posesti angleških sovražnikov kontrolirali okoli 2500 km angleških pomorskih poti in zvez. Vse, kar odgovarja interesu Anglije, odgovarja obenem življenjskim interesom Portugalske.

Ojačenje angleškega sredozemskega brodogradništva

Pariz, 27. jan. o. »Ouvrez« poroča, da bo s 1. februarjem znatno ojačeno angleško sredozemsko brodogradništvo. Prideljenih mu bo več velikih križark in nekaj divizij rušilcev, tako da bo admiral Pound razpolagal malone z dvojnimi številom ladij kakor doslej. Anglija hoče na ta način obnoviti ravnotežje angleškega brodogradništva z italijanskim, ki je sedaj zbrano okrog Balearov. Toliko vojnih ladij, kakor jih bo v kratkem

zbranih okrog Malte, Anglija še ni imela na Sredozemskem morju. Del brodogradništva stalno križaril po zapadnem Sredozemskem morju, drugi del pa se bo zbral pri Port Saidu, odkoder bo v primeru potrebe poslan na Daljni vzhod.

Angleški poslanik pri predsedniku vlade

Beograd, 27. jan. AA. Min. predsednik dr. Stojadinović je danes sprejel angleškega poslanika sira Roberta Campbella, nato pa še našega poslanika v Ankari Branka Adje-movića.

120 novih ruskih bombnikov za Kitajce

Tokio, 27. jan. o. Po vestih iz Moskve so te dni ruske vojaške oblasti poslane na Kitajsko nadaljnjih 120 bombnikov. Letala so sedaj na poti preko Sibirije v Zmanjo Mongolijo, odkoder bodo krenila v Kanton, kar bodo dodeljena obrambnim letalskim eskadram.

Poštna cenzura v Šanghaju

Šanghaj, 27. jan. AA. Po najnovejši odredbi japonskih vojaških oblasti pošta od jutri dalje ne bo smela več prevzemati šifriranih brzojav, če ne bodo obenem predložena posebna potrdila konzularnih oblasti, da jih pošiljajo ugledni in zanesljivi ljudje. Angleške in ameriške tvrdice je ta ukrep silno iznenadal. Kakor zatrjuje, bosta ameriški in angleški konzul energično protestirala pri japonskih oblastih proti temu ukrepu.

Gverilska vojna pri Šanghaju

Šanghaj, 27. jan. br. Okrog Šanghaja se razvija vedno hušja gverilska vojna. Japonski vojniki niso nikjer varni življenja. Kitajski četniki, po večini preoblečeni kitajski vojniki pod vodstvom dobro izveščanih oficirjev, se pojavljajo vsepovsod. Napadi na manjše vojaške oddelke in tudi večje transporte so na dnevnem redu. V pretekli noči so kitajski četniki samo v Šanghaju umorili 25 japonskih oficirjev in vojakov. Vrgli so tudi več bomb v razna japonska vojaška skladišča in povzročili obilo škode.

Izkrcanje Japoncev na otoku Hajnanu

Šanghaj, 27. jan. AA. Japonci so se pričeli izkrcavati v luki Junbinkan na severnem obrežju otoka Hajnana. Japonska vojna mornarica je sploščila nekaj časa obstrelevala pristanišče, ko pa je odpor Kitajcev ponesel, so se pričeli japonski pomorski strelci naglo izkrcavati. Kakor zatrjujejo, nameravajo Japonci zasesti ves otok. Sploh se akcija japonske vojske v južni Kitajski čim dalje bolj ojačuje. Japonske vojne ladje so bombardirale utrjeno mesto Nantav, 40 km severovzhodno od Hongkonga. Večja skupina japonskih letal je bombardirala Paojan na kvantunski obali in končno ponovno tudi prometne zveze med Kantomom in Hankovom.

Kupuj domače blago!

Mala antanta in Društvo narodov

Ceravno ženevska ustanova danes ni to, kar bi morala biti, ostane Mala antanta zvesta njenim načelom

Zeneva, 28. jan. Na včerajšnji otvoritveni seji javnega stotega zasedanja sveta DN je rumunski zunanji minister Micescu v daljšem govoru orisal stališče Male antante do Društva narodov. Med drugim je izjavil:

Imam čast, da prvič govorim s tega mesta. Srečen sem, da lahko na stotem zasedanju sveta DN v imenu Male antante izjavim našo zvestobo načelom DN. Mi smo bili tisti, ki so z globoko vero sodelovali pri sestavljanju in izvajanju pakta DN. Zato sem tem bolj vesel, da lahko opozorim, da je po mojem mnenju pakt zmaga treh velikih načel in ta so: organizacija mednarodnega sodelovanja, vzpostavitev popolne enakopravnosti med državami in kolektivno jamstvo za teritorialno nedotakljivost in politično neodvisnost vseh držav, ki so članice DN. Kar se tiče mednarodnega sodelovanja, smo mi zmeraj mislili in še sedaj mislimo, da je potrebno in koristno in da se lahko organizira samo tedaj, če se DN zagotovi njegov značaj splošnosti. To se je tudi že od vsega početka želelo. To

delo pa mora biti brez vseh ideoloških prisms. Kar pa se tiče načela enakopravnosti, se nam ta zdi nemogoča vse dotlej, dokler nekatere države ne izkoristijo na enak način svoje suverenosti in nimajo enakih dolžnosti. Kar pa se tiče jamstva za teritorialno in politično neodvisnost posameznih članic, si to zamisljamo v obliki neke kolektivne in koristne obveze, ki sloni na sedanjem statusu quo in politični neodvisnosti. To so bila načela, ki so nas vodila, ko smo podpisali pakt DN. Ta načela bodo tudi še sedaj ostala temelj za vse naše delo. To lahko izjavimo še toliko lažje, ker smo pravkar slišali posebno izjavo, da nikdo nima pravice posegati v notranje razmere druge države, ker so vse oblike vladavine zastopane v DN. Ob koncu se moramo torej zrediniti na splošno pravilo, da je treba spoštovati vse oblike vladavine, ki so si jih narodi postavili. Pri tej priliki pa moramo ugotoviti, da DN v letu 1938 ni prav nič podobno tistemu, kar smo si mi v letu 1920 zamislili.

Pretep v belgijski poslanski zbornici

Spopad med levčarji in reksisti zaradi napadov na ministra Jasparsa

Bruselj, 28. januarja. Reksistični poslanec Leruit je obdolžil bivšega prometnega ministra Jasparsa, da je omogočil prevoz orožja v Španijo. Zaradi te obtožbe so se poslanci, ki so pristojnosti seji poslanske zbornice, močno razburili in so nastali neredi. Jaspars je na obtožbo odgovoril:

Z Degrellom in njegovimi prijatelji se ne bom prepiral. Nato je opozoril na nedavno izjavo van Ivakerja, da niso izdali nobene dovoljenja za izvoz orožja v Španijo. Jaspars je, so med njegovim govorom močno motili reksistični poslanci. Ko se je vračal na svoje mesto, je zalučal poslancu

Leruitu v obraz »ničvredneč«. Neki reksistični poslanec mu je zalutal takoj vrnili. Jaspars je tedaj planil na reksističnega poslance Sendeika in ga udaril s pestjo. Sledil je splošen pretep. Poslanci skrajne leve so skočili iz svojih klopi in planili proti reksistom. Komunistični poslanec Lahaux je zgrabil poslance Sendeika za vrat in ga s pestjo pobli na tla. Neki reksistični poslanec, na katerega so vrgli stolico, je padel pod klop. Proti klopi reksistov so pričeli padati razni predmeti. Predsednik je končno sejo prekinil in odredil, naj dvorano izpraznijo.

Odpor proti Metaxasovi diktaturi

Sofija, 28. jan. o. Po vestih iz Aten se kriza v Grčiji naglo razvija. Grške oblasti so odredile izredno stroge ukrepe proti vsem zarotnikom. Zvedelo se je, da je bil dosežen med vsami opozicijskimi strankami sporazum za borbo proti diktatorskemu režimu generala Metaxasa. V poslednjih dveh dneh je bilo aretiranih več sto ljudi, med njimi trije vodilni venizelisti in bivši ministri ter mnogo bivših rojalističnih poslancev. Vodja bivše liberalne stranke Sofilis je bil že preigan na neki grški tok.

Niagarski most se je porušil

Newyork, 28. jan. br. Nenavadni mraz, ki je pritiskal zadnja dva dneva, je imel za posledico med drugim tudi porušenje svetovno znanega in znamenitega mostu nad niagarskimi slapovi. Ogromne količine ledu so se začele zbirati pod mostom, tako da se je železna konstrukcija že vrtela

upognila. Posrečilo pa se je, da so led razstrelili, tako da je bil most razbremenjen in so že mislili, da je rešen. Ponoči pa se je led znova nabiral in je proti jutru dosegel most. Na tisoče ljudi je prihitelo gledat ta redki pojav. Nenadoma pa je most pod pritiskom ledu popustil in se s silnim traskom zrušil v globino. Most je bil zgrajen leta 1898 in je stal 300.000 dolarjev. Dolg je bil 750 m, razpetina pa je merila 280 m. Visok je bil 60 m.

Van Zeeland izročil svoje poročilo

Bruselj, 28. jan. br. Bivši belgijski min. predsednik Van Zeeland, ki je po nalogu francoske in angleške države proučeval mednarodni gospodarski in finančni položaj, je danes svoje poročilo izročil francoskemu in angleškemu poslaniku v Bruslju s prošnjo, da ga takoj dostavi svoji vladi. Čim ga bodo prebrali, bo istočasno objavljeno v Bruslju, Parizu in Londonu. Van Zeeland je prepsal svojega poročila dostavi v informacijo tudi vsem ostalim pri belgijskem kralju akreditiranim diplomatskim zastopnikom.

Kardinal Verdier o Franciji

„Mi živimo v režimu svobode!“

Pariz, 28. januarja. b. Pariški nadškof, kardinal Verdier, je včeraj sprejel inozemske novinarje in jim med drugim spregovoril naslednje pomembne besede o poslanstvu Francije in njenem demokratičnem režimu: Mi živimo v režimu svobode. Često se nam očita, da z notranjimi boji tratimo svoje narodne sile. Toda, ali ni potrebno, da je nekatere na svetu narod, v katerem lahko pridejo vse sile do izraza in se povsem svobodno razvijajo. Iz tega morejo nastati samo dobri sadovi, za katere nam bo nekoč človeštvo še hvaležno.

Nemški izpadi proti papežu

Kaj vse mu očita list »Angriff«

Berlin, 28. januarja. b. Organ narodne socialistične stranke »Angriff« objavlja nov napad proti papežu. List nasvetuje kardinalu vatikanskemu državnemu tajniku Pacelliju, naj vpliva na Njegovo Svetost, da čimprej zapusti politično bojno črto. Mi se ne bojujemo radi, piše list dalje, s starim in včasih vrednim možem, ki postaja zaradi interesov svetle politične strategije tarča za napade s vseh strani. »Angriff« očita papežu, da je med

drugim nagovoril češkoslovaškega ministra in katoliškega voditelja Šrameka, da je v nekem govoru nastopil proti »totalitarnim eksperimentom«. Posebno se razburja, ker je papež sprejel Šrameka in s tem »sankcioniral načrt predsednika dr. Beneša in ministrskega predsednika dr. Hodže, da organizirata češkoslovaško republiko tako, da bodo Čehi absolutno gospodovali nad nemškimi in slovaškimi manjšinami.«

Nov delovni codex v Franciji

Pariz, 28. jan. br. V smislu napovedi min. predsednika Chautempea v vladni deklaraciji je danes ministrski svet odobril zakonske načrte, ki tvorijo novo delovno pravo v Franciji. Ti zakonski načrti, ki bodo takoj dostavljeni v proučevanje poslanske zbornice, so: 1. zakon o namestitvi in odpustitvi delavcev, 2. zakon o delavskih medzad, 3. zakon o kolektivnih pogodbah, 4. zakon o razpisu v delavskih sporih, 5. delovni statut in 6. zakon o delavskih zaupnikih.

Pariz, 28. januarja. b. Novi »statut dela«, ki ga je včeraj Chautempeova vlada predložila predsedstvu parlamenta, določa med drugim poostrejšo določbo o arbitrarnem postopanju v sporih med delavci in delodajalci. Predvideva kodifikacijo stavkovnega prava ter vsebuje nove določbe o sprejemanju in odpustitvi delavcev. Ze obstoječe arbitražno postopanje bo poostreno z nekaterimi kazenskimi določbami. Najpomembnejše so določbe o sprejemanju in odpustitvi delavcev. Sprejemanje naj se odsej vrši po posredovanju paritetnih delavskih uradov z upoštevanjem zasebnih posredovalnih uradov, kakor to želi delodajalec. Pri odpustitvi iz službe bo moral delodajalec upoštevati vrstni red, sestavljen na osnovi upoštevanih dosežanj zaposlitve, poklicnih sposobnosti in družinskih obveznosti delavcev. Ta določila bodo veljala le za velika podjetja.

Za obrambo franka

Pariz, 28. jan. b. Kakor poroča »Intransigant«, namerava francoska vlada v obrambo franka izdati poseben zakon za pobijanje napačnih in izmišljenih govorov, ki jih nekateri namenoma trojijo med državljani. Znano je, da so iz prejšnje vlade izdale podobne zakone, ki so določali denarne kazni od 1000 do 10.000 frankov, v praksi pa so niso izvajali. Zato hoče sedaj Chautempeova vlada s tem zakonom dobiti še posebej v pred-

pisati postopek za njih izvajanje da ne bodo ostale spet samo na papirju.

Nemčija gradi največji most na svetu

Hamburg, 28. januarja. Novi visoki most čez Elbo bo največji most na svetu. Visok bo 177 m. Kakor je znano je kölnska katedrala visoka 160 m. Most bo imel dve nadstropji, prvo bo za železniški promet, drugo za avtomobile in avtomobile. Pod njim bodo mogli pluti tudi največji oceanski parniki.

Italija bo zgradila letališča v Avstriji in Madžarski

Pariz, 28. jan. o. V nemških političnih in vojaških krogih sta izzvali veliko pozornost letalski ministri, ki jih je poslal italijanski državni podtajnik letalskega ministrstva general Valle na Dunaj in v Budimpešto. Misliti imata nalogo, navezati stalne stike z avstrijskim in madžarskim generalnim štabom. Pogajali se bosta med drugim na Dunaju in v Budimpešti tudi za gradnjo velikih letališč. Zgradila naj bi jih Italija in sicer v neposredni bližini Budimpešte in Dunaja.

Zelo pozorni so postali nemški politični krogi tudi na gospodarsko delegacijo, ki jo je Italija poslala pod vodstvom grofa Volpja v Beograd in Budimpešto, katere namen je, zagotoviti Italiji vse potrebne sirovine iz obeh omenjenih držav za primer, da bi angleška vojna mornarica blokirala del Sredozemskega morja in tako izolirala Italijo.

Bruno Mussolini Staracejev namestnik

Rim, 27. jan. AA. Generalni tajnik fašistične stranke Starace je kot glavni poveljnik italijanske mladinske organizacije imenoval Bruna Mussolinija za svojega namestnika, da mu s tem izrazi priznanje za zasluge, ki si jih je pridobil kot bорец v abisniski vojni in kot letalca.

Politični obzornik

„Moj ideal je bil in ostane Jugoslavija!“

(Doslje še neobjavljena deklaracija Stjepana Radića)

Narodni poslanec Ante Kovač objavlja v najnovejši številki »Jugoslovenskih novic« doslej popolnoma neznano, naravnost senzacionalno izjavo pokojnega Stjepana Radića z dne 29. oktobra 1920. leta. Takrat je bil zunanji minister dr. Ante Trumbić. Stjepan Radić je bil v zaporu okroglega sodišča v Zagrebu, Koncem oktobra 1920. je moral dr. Trumbić odpotovati v Rapallo na pogajanja z Italijo. Njegov položaj pri teh pogajanjih je bil silno težaven, ker so Italijani politične razmere v Jugoslaviji diplomatsko izkoriščali in se zlasti sklicevali na »protidržavno stališče Hrvatov«, ki so bili tako kakor danes v abstinenci. To je bilo znano tudi Radiću. Da bi Italijanom odvzel to orožje, je v zaporu narekoval takratnemu sodnemu avskultantu dr. Ivo Buratoviću posebno deklaracijo — njegov jugoslovenski credo —, ki bi se naj izročila na potu skozi Zagreb dr. Trumbiću, da jo porabi na rapalskih pogajanjih. Na žalost je dr. Trumbić preje odpotoval v Italijo nego se mu je mogla vročiti ona Radićeva deklaracija. Njen koncept je ostal v rokah dr. Buratovića, ki jo je sedaj izročil poslancu Antu Kovaču z dovoljenjem, da jo objavi. Deklaracija Stjepana Radića z dne 29. oktobra 1920., ki bo gotovo izzvala veliko pozornost v vsej naši javnosti, se glasi takole:

»Jugoslavija je prirodna posledica hrvatske slovenske orientacije od dubrovaškega slovinstva preko Krizaničevega zadunavskega slovinstva in preko Gajevga ilirizma do Strossmayerjevega jugoslovenstva in do najnovejšega našega narodnega pokreta, ki se je odražal v Supulovem in Trumbićevem delovanju v »Jugoslovenskem odboru«, ki se je, ako tudi nepopolno (ker brez Bolgarov) izražal v Krfski deklaraciji in ki se je tudi v formalno zakoniti obliki kakor utelešil s sklepom hrvatskega sabora dne 29. oktobra 1918. Ta hrvatska slovenska orientacija je napravila iz nas Hrvatov kot malega naroda velik narod tako v širino, kakor tudi v globino. V širino, ker nas združuje že sedaj politično s Slovenci in s Srbi s prirodno težnjo, da nas združi tudi z Bolgari. V globino, ker nas po kmet-skem obilježju vseh slovenskih narodov sili, da izgradimo svojo državo na najbolj zdravem in najbolj urejenem gospodarstvu, a to gospodarstvo je kmetstvo, v takšno državno tvorbo, ki ne bo izpostavljena neugodam in naglim prevratom nečloveške in vedno bolj ali manj pustolofske kolonialne politike trgovskih držav, še manj pa potrosom in večni revolucionarni groznici državnih industrij-delaškega značaja. In zato je vsak Hrvat, ki želi v dobrem smislu biti član velikega naroda, prirodno Jugosloven — to tem bolj, ker spravimo s tem svojo tisočletno zapadno civilizacijo in svojo tisočletno pisano književnost v popoln sklad z mnogo starejšo slovensko prosveto in tisočletno nepisano jugoslovensko narodno književnostjo. Pokojni istrski pravak Dinko Vitezić je, odgovarjajoč združeni hrvatsko-srbski mladini 1897. na spominsko knjigo »Narodna Misa«, na kratko napisal: Moj ideal je bil in ostane Jugoslavija. Mi danes moremo in moramo izjaviti: Naš program je Jugoslavija in več nego program: Naša je država Jugoslavija in več nego država — naša je domovina Jugoslavija...«

Kaj poretčeta na to Radićevo, šele sedaj objavljeno deklaracijo »Hrvatski dnevniki« in »Obzor«, ali si jo bosta upala proglasiti za potrjeno? Vsekakor bosta v nemali zadregi.

O »zagrebškem senatu«

»Slovenski gospodar«, ki ga je svoječasno urejeval dr. Anton Korošec, objavlja v svoji zadnji številki to-le hudomušno beležko: »Mačkova stranka je tudi postavila listo za senatske volitve. Sem res radoveden, ali bodo šli (prav pač: pojdejo!) v Beograd ali pa bodo naredili v Zagrebu še senat. Če bi mene poklicali doli kam za Savo in kako lovsko kočjo, bi jim svetoval, da naj ujamajo vlak, ki pelje v pravi senat, in tam na pravem mestu povedo pravo besedo. Samo tisti, ki ni za drugo rabo, naj varje dom in baba — tako pravi slovenski pesnik.« — Pikantno naj tej notici je to, da je vse hrepenenje in kopnenje njenega pisca osredotočeno na senat, na tisti »pravi senat«. Zato tudi dobro ve za vlak, ki »pelje« tjakaj. Leta 1935. je skušal vskočiti v ta vlak, pa je izpadel in oblašal na progi. Letos je ponovil ta poskus, pa se mu ni posrežilo priti niti na — progi! Mi smo tudi vidci, pa povemo: »Noben vlak ne bo več vozil za njega ne v senat in ne v parlament!«

Curih, 28. jan. Beograd 10, Paris 1306, London 21.6275, Newyork 432.373, Bruselj 73.025, Milan 22.75, Amsterdam 241.15, Berlin 174.10, Dunaj 81.40, Praga 15.18, Varšava 82, Buharesta 3.25.

Puccinijeva opera

BOHEME z Marto Eggert in Janom Klepore

Največji glasbeni film Ta prekrasni film boste videli od jutri naprej vseh časov

"ČAR BOHEMOV" v KINU UNIONU

Zborovanje rudniških nameščencev

Tudi del rudniških nameščencev je zainteresiran za novem pravilniku bratovskih skladnic

Trbovlje, 27. januarja. Novi pravilnik za bratovske skladnice je razgaljal tudi vrste rudniških nameščencev, ki so imeli snovi v svojih društvenih prostorih v tukajšnji rudniški restavraciji veliko zborovanje, ki ga je sklicalo Društvo rudniških nameščencev. Pokazala se je potreba, da zavamejši nameščenci stališče k onim določbam novega pravilnika bratovskih skladnic, ki okrnjujejo izvestne pravice onih nameščencev, ki so zavarovani tudi pri tem rudarskem pokojninskem zavarovanju. To so predvsem oni rudniški nameščenci, ki so po dolgoletnem izvestu in marljivem službovanju prešli iz delavskega v nameščenski položaj, a so svoje pravice kljub zavarovanju pri pokojninskem zavarovanju za nameščence odpravili tudi pri bratovski skladnici. V novem pravilniku so nejasna zlasti določila čl. 44 pravil glede prostovoljnega bolniškega zavarovanja, prav posebno pa zanima nameščence čl. 50 novih pravil, ki obkrajajo kratki že pridobljene pokojninske pravice, ki si jih nameščenci varujejo s plačevanjem prisilnin.

Nepričakovano dobro obkrajano zborovanje je vodil društveni predsednik g. Fran Volčenc. Ki je zbranim članstvu najprej obrazložil zgodovino posameznih pravilnikov, ki so poleg dobrih imeli vsi več ali manj tudi slabosti. Tako se doslej veljavna pravila onemogočala prostovoljno zavarovanje za bolneze onim upokojenim nameščencem, ki so prejemali pokojnino iz obdobja pokojninskega zavarovanja, če študij so bili do vključitve bolniškega zavarovanja pri bratovski skladnici. Nova pravila pa to določbo v čl. 44 spreminjajo v toliko, da so lahko bolniško zavarovani tudi po vključitvi vsi, ki so bili do vključitve člani bratovskih skladnic oziroma njih bolniških blagajen. Šal pa ta določba ne bo mnogo koristila upokojencem, ker mnogi radi nizkih pokojnin ne bodo mogli prispevkov za nadaljevanje bolniškega zavarovanja. — Tomadveno je bil na zborovanju storjen soglasen sklep, da se podvzame akcija v tej smeri, da ostanje določila glede prispevka neopremenjena in naj ostane določba glede prostovoljnega bolniškega zavarovanja.

Posebno pozornost so po vzbudila izvajanja predsednika g. Volčenc glede čl. 50 novega pravilnika. Govornik je posebno naglasil da se kaj rado povdarja, da nameščena določba glede čuvanja pridobljenih pravic ne zadene tako, kakor delavci, ker je nameščenci itak pokojninsko zavarovani pri PZ. Ta trditve pa je pogrnela, kajti nameščenci ne plačujevali v B S prav tako kakor delavci in ima iste pravice do pokojnine zlasti pa še oni nameščenci, ki so že starejši pa imajo pri PZ le malo zavarovalnih let, torej bo pokojnina le malenkostna, če jo bodo sploh dosegli. Treba bo torej delati na to, da se doseže prenos nameščenskih zavarovalnih rezerv iz pokojninske blagajne bratovskih skladnic v PZ, s čimer bo rešeno za nameščence tudi to neredno vprašanje. — To je tembolj upravičeno, ker nameščenske organizacije sploh niso dobile v pregled osnutka novega pravilnika, da bi pred sprejetjem lahko zavzale svoje stališče.

Zborovalci so bili soglasni da mora društvo poizkusiti potrebne korake da se za štiti interesi nameščentstva zlasti pa da se bo vse nameščensko zavarovanje koncentriralo v zavodu, ki ga tako uspešno upravljajo nameščenske organizacije.

prerobili dr. Hladnikov prehodil potok. Prosvetar br. Franjo Klavara je ostro grajal one člane, ki so odlašajočo prosvetneno delo, da bolj pa one, ki so odlašajočo društveno prireditev. Članstvo je v velikem številu odobravalo pri sedni sezi na skupnem domu na Jesenicah.

Društvena godba na pihalih, katere sta je 36 moških in 14 žensk. Simfonistični orkester je priredil dva koncerta, mladinski orkester in mladinski pevski zbor pa sta imela več samostojnih prireditev.

Godbo in simfonistični orkester sta poudarila brata Klet in Šušter, mladinski orkester brat Soro, mladinska pevška zbor pa brat Rastvor.

Zelo prijetno poročilo je postal blaginjski brat Puhar.

Is poročila odnosa ogromno delo, ki so ga med letom izvršili pripradniki, ki so povečali rekrutiranje in delavskih in nameščenskih vrst. Društvo s takšno zmaga je velika bremena, ki si jih je nadelo z gradnjo doma.

Matrikarska sekcija Vida Korošičeva je poročala, da šteje društvo 234 članov, 85 članic, 47 moških, 40 ženskih naraščajoča in okoli 200 moških in ženskih dečev.

V letnem revizorjev je poročal br. Bavdek, da so našli blaginjsko knjigo in vse priloge v vzornem redu, nakar je predlagal blaginjsku in vsej upravi razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Sokoljski župi Kranj je bila predložena v potrditve naslednja uprava: starosta dr. Maks Obernel, I. podstarosta dr. Rekar Ernest, II. podstarosta Zupanec Tina, III. podstarosta Buh Tone, tajnik Stibih Mirko, načelnik mr. pn. Zlokaš Stevo, I. podnačelnik Oblak Stane, II. podnačelnik Burnik Jože, načelnica Vilja Bogatajeva, I. podnačelnica Hafnerjeva Anica, II. podnačelnica Poharjeva Silva, prosvetar dr. Vovk Janko, namestnik Furjan Mirko, član uprave: ing. Bartanjev Dimitrij, Bogataj Tone, blaginjski, Janhuba Stanko, kletar Lapajne Franc, gospodar Lavsegar Rado, preds. prired. odeska Ogrin Rudolf, Pagliaruzzi Ziga, pred. fin. in gospodar odeska Pohar Ivan, Soro Svetko, matrikarska Stibih Mira, Ukmar Bogomil, I. čar Ivan, namestnika Zmitek Nande, Miki Franc, žen Ivan Namestniki: Andervald Ema, Zupan Jože Revizorji: Berlek Davorin, Čop Srečko, Klavara Franjo, Mešček Hugon. Namestnik: Vovk Franc Častno razsodišče: Budan Lambert, Sušnik Matija, dr. Vovk Janko, mr. ph. Zavar Jože Namestnica: Čop Kati.

"Celjski grofje" na sokolskem odru

Marljivi dramski odsek sokolskega društva v Ljutomeru nam je 22. t. m. zvečer v 23. polnočni nudil lep umetniški užitek. K refektivni "Celjski grofje". Zanimanje za to dramo je bilo izredno veliko, kakor v Ljutomeru tako tudi v okolici. Zato je bila pri obeh predstavah sokolska dvorana nabit polna. To nam dokazuje, da so si ljubomerni sokolski dilettanti pridobili stalno publiko z dobrimi predstavami, hkrati pa vidimo, da si je občinstvo zaželelo nekaj resnejšega na odru. Ta drama je na našem sokolskem odru prikazala naturalistično sloveško slabost tistih srednjeveških fevdalcev, ki so imeli nekaj tlačenj na si predniki. Režiser Miro Presl je med srečno roko pri razdelitvi vlog, zlasti glavnih, ki so jih zasedli naši najboljši dilettanti, s katerimi nam je pokazal svojo in smotno igranje. Scena je po svojih novih primernih kulisah mnogo pripomogla k uspehu, isto kostumi. Posamezne scene so pokazale veliko rutino režiserja in igralcev, ter so dosegle svoj notranji odmev v gledalcih. Neodrečno je spustiti se v oceno posameznih vlog, omenimo naj le, da so bile glavne vloge (Herman-br. Stonar, Friderik-br. Gerbic, Veronika-s. Anihova in pravda-br. Martinak), pa tudi druge v najboljših rokah.

Sokolskim dilettantom k temu uspehu iskreno čestitamo. Naš Sokol se ne bavi samo s telovadbo, temveč opravlja tudi svoje veliko kulturno poslanstvo izven svoje bližnje okolice, kjer mu gre edinemu prvemu mestu tudi na kulturnem polju naše lepše Prekije.

Ker je bil v nedeljo tak navel zlasti iz okolice, da je moralo nad 100 ljudi priti prenapolnjen dvorane demov, jo bo dramski odsek sokolskega društva v Ljutomeru na prošnji tistih, ki Refektive drame niso videli, ponovno uprizaril in sicer na Srečno ob 15. K prireditvi lahko pridejo tudi tisti, ki se pripeljejo z vlakom iz Prekmurja. Ormoža in Radgona.

Iz Šoštanja

Gasilec so zborovali. V nedeljo se je vršila redna skupščina gasilske čete Šoštanj. Ob 9. uri se je vršila proslava rojstnega dne pokrovitelja gasilstva Nj. Vse, princa Tomislava. Na proslavi, katere so se udeležile vse bližnje gasilske čete, je govoril o pomenu gasilskega praznika g. Košan. Ob tej priliki je mestni župan dr. Mayer pripel četemu poveljniku g. Haukeju ter zdravniku dr. Korunu odkloniranje zaslužnega križa, s katerim ju je obkrajala Gasilska zajednica. Sledil je občni zbor mestne čete. Poročila funkcionarjev pričajo, da je bilo poslovanje in delovanje čete v lanskem letu v vsakem pogledu vzorno. Posamezni oddelki so se izpopolnili v organizatoričnem in tehničnem pogledu. Orodnarja je opremljena z vsem modernim inventarjem. Iz poročil posameznikov, da šteje četa 34 izvršilnih, 100 podpornih in 3 častne člane. Finančno stanje čete se je ugodno zboljšalo in daje saldo blaginjske upanje, da si bo četa v doglednem času lahko nabavila svoj avto. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen za tajnika g. Fuchs, za blaginjska g. Toter, četnik pa je postal g. Grebenšek. Občni zbor je tudi razpravljal o proslavi 60letnice šoštanjske gasilske čete, ki bo letos. To pomembno obletnico bodo gasilec proslavili s prireditvijo večnega obsega.

Nož in alkohol v bratskem objemu. Te dni je zopet govoril v Tolpiščki nož. V pripravi sta se enoprijatna delavca Kompan Franc in Verikovnik Rudolf Spodaj se je končal tako, da je dobil Kompan Franc 9 vbojčev, deloma zelo težkih.

Šahovski turnir se je pričel. Zadnji petek je šahovski klub otvoril svoj prvenstveni turnir za leto 1988. Prijavilo se je 14 igralcev, katerim je žreb določil te število: 1. Lorhek, 2. Premelič, 3. Šušteršič, 4. Kosič, 5. Robinšček, 6. Scharrer, 7. Straus, 8. Fonda, 9. Tolar, 10. dr. Medic, 11. Veingerl, 12. Koren, 13. Aram, 14. Novh. Se ta

koj prvo kolo je dalo nekaj zanimivih rezultatov. — Šahol v lanskem letu. V občinski mestni občini so lani zaključili: 58 volov, 8 bisonov, 430 telet, 173 krav in 199 ovčev.

Svetosavska beseda

Ljubljana, 28. januarja. Svetosavska proslava, ki je postala odrednica tudi med Slovenci pomembnega praznika, je bila enoči zaključena s svetosavsko besedo v dvorani Kazine. Številne oddelne goste so sprejemali domačin ravnatelj podružnice Znanstvene banke g. Rajko Ogrin, predsednik občne pravoslavne cerkvene občine prof. Ljuba Jurkovič in prota Budimir. Svečanosti so se udeležili divizionar Lazar Tonič s gospo, general Dušan Dodič, komandant artilerije general Pavlovič, komandant smodnišnice iz Kamnika general Kretič, komandant vojaškega okrožja polkovnik Živečan, komandanti ljubljanskih polkov in številni oficirji ljubljanske garnizije s svojimi soprogami. Bana je zastopal njegov pomočnik dr. Majcen s gospo, mestno občino predsednik dr. Adlešič s gospo. V prvi vrsti med visokimi vojaškimi oddelki so se sedeli senator dr. Albert Kramer s gospo, bivši podban dr. Pirkmajer, francoski konzul g. Remérand, češkoslovaški konzul g. Minovsky, danski konzul g. Zdenko Knez.

V posebnem veličnem številu je bila zastopana naša univerza z rektorjem dr. Kušejem in profesorji univerze dr. Sajovičem, dr. Kralom, dr. Kopylovim, dr. Stojčevićem, dr. Kanskim in dr. Hadžijem. Navzoči so bili številni člani ruske kolonije z univerzitetnim prof. dr. Bubnovim. Med oddelnimi gosti so bili nadalje dr. Majaronova, bivši ban dr. Puc, poslanec Rajko Turk, odvetnik dr. Fetič, dr. Egon Stare, ravnatelj dr. Lokar, dr. Pirjevec, prof. Jeraš, dr. Kallay, generalni tajnik TPD g. Pogačnik, industrialalec g. Bonač, Tomo Knez, starokatoliški župnik g. Lavrina, evangelijski župnik dr. Schärer in drugi.

Koncertni program se je pričel z Mokranjevo »Himno sv. Savi«, katero je zapel mešani zbor »Sloges« pod vodstvom g. Mirka Premelja. Sledila je Alabijeva »Heruvika«. Gdč. Liličana Korunovič je zapela Biničeva »Grivno«, Pavčičeva »Ciciban« in Bajčeva »Ala nečes«. Pri klavirju jo je spremljal g. Zupančič. Moški zbor »Sloges« je nato zapel dve Devovi pesmi »Zar je morala doč« in »Tihi veter od morja« ter Mokranjevo »Mirano«. Solist g. Premelič in moški zbor sta za te točke bila deležna najbolj toplega odobravanja Gdč. Vida Rudolfa je zapela še dve Mokranjevi in eno Manojlovičevu pesmi. Pri klavirju jo je spremljal g. Demšar. Mešani zbor »Sloges« je pa koncert zaključil z Milojevičev »Leptir i ružac«. Korunovičeva in Rudolfova sta dobili lepe šopke, moški zbor pa je pri vseh točkah bil deležen priznane odobravanja. Po koncertu je podan dr. Majcen otvoril z gospo divizionarjevo ples s kolo.

ŠAH

Šah v Kranju

Zadnji petek ob pri »Jelenu« ztorovali kranjski šahisti. Ze udeležba sama, še bolj pa poročila odbornikov so pokazala, da preteklo leto razvoju šaha v Kranju ni bilo tako naklonjeno kakor prvo leto po ustanovitvi kluba. Turnir za prvenstvo Kranja spomladi je ostal nedokončan, kapetan Pogodnik je odšel iz Kranja, ne da bi prej poskrbel za nadaljno vodstvo, prišlo je poletje in življenje v klubu je zaspalo. Klub se je sicer udeležil nekaterih matchev v Ljubljani in Škloji Loka; toda uspehi so bili slabši kakor prvo leto. Iz te splošne stagnacije se ni klub dvignil niti jeseni, ko so večeri večer zelo primerni za igranje. Igralci se je le redko in še takrat je prišlo le par članov. Tako je klub prišel na svoj 3. občni zbor, kar se dela in uspehov tiče, s precej porazno bilanco.

Tega nazadovanja kluba pa ne smemo vzeti preveč pesimistično, ker so se na običnem zboru položili novi temelji bodočega razvoja. V prvi vrsti naj omenimo, da se je vrnil v klub po odslužitvi kadrskega roka naš slavnih šahovski rojak g. Sorli, ki je zopet obljubil svojo pomoč in podporo kranjskim šahistom. Mesto, kapetana je prevzel neumorni sedanj tajnik g. Singer, ki s svojo ambicijo tudi jamči za delo in napredek kluba. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen kot predsednik g. dr. Šilar, podpredsednik g. Prah Adolf, tajnik g. Novak, njegov namestnik g. Virnik, blaginjski g. Franko, namestnik g. Rus, kapetan g. Singer, gospodar g. Klaček, odborniki pa: evž. inž. Skoupal, Weisselstein, Dodič, revizorja: g. Zupan Časjen in g. Krizman.

Za bodočo namerava klub organizirati velik turnir, za katerega bodo razpisane številne nagrade. K temu turnirju se bo po zvalo vse kranjske šahiste. Še praj pa se bo odigral match z Amaterskim klubom iz Ljubljane na 10 deskah. Prijave se že sprejemajo. Igralni večeri so ob torkih in petkih. H klub se bo skušalo pritegniti tudi agilno šahovsko sekcijo »Pomočnik« zbor na trgovskih pomočnikov. Za veliki match na 100 deskah med Štajersko in Kranjsko, ki bo spomlad v Celju, se je že prijavilo 6 članov. Tako upamo, da bodo kranjski šahisti letos uspešneje nadaljevali svoja dela.

Iz Celja

Smučarski mladinci dan in skakalna tekma. Smučarski klub Celje bo v primeru ugodnih snežnih razmer priredil v nedeljo 6. februarja mladinski dan v Liscach pri Celju. Za dečke so določene tekme v klasični kombinaciji, za dekleta pa tekme v slalomu in smuku. Dne 18. februarja bo na skakalnici v Liscach skakalna tekma z mednarodno udeležbo. Poleg domačih bodo startali najboljši gorenjski tekmovalci ter tekmovalci iz Gradača, Celovca in v Predarlškega.

Davčna uprava v Celju ponovno opozarja delodajalce, ki zaposlujejo hišno služništvo, da si do konca tega meseca nabavijo pri davčni upravi davčne karte. Delodajalec, ki bi si do konca tega meseca ne nabavil navedenih davčnih kart, bodo morali plačati kot kazneni petkratni iznos.

Celjski bolnici je umrl v sredo 38-letni Ciril Timpram, delavec brez posla in stalnega bivališča. Istega dne je umrla na Ložnici 18 pri Celju 51letna žena Željčičeva zvanjska Marija Mirnikova, na Ostružnem pa dveletna hčerka čevljarkega mojstra Josipina Mirnikova.

Kod vozom. Ko je 31letni hlapčev Viktor Kus od Sv. Ruperta pri Braslovčah vozil v sredo drva v St. Jurij ob Taboru, mu je spodrsnilo in je padel pod voz. Kolo je šlo čez Kusa in mu zlomilo desno roko v ramenu. Ponesrečenec se zdravi v celjski bolnici.

Beleznica

KOLEBAR

Danes: Petek, 28. januarja katoličani: Prihajanje Nečje; Peter Nolasnik

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matice: Marinella

Kino Ideal: »Ej uhajem!« (Brodarji na Volgi)

Kino Sloga: Bal v Metropoli

Kino Union: Kirchfeldski župnik

Kino Moste: »Manevri ob Kolpi«

»Amok« in »Zlato iz Singapur«

Komemoracija za go. dr. Jenkovo ob 20.

v Hubadovi dvorani Glasbene Matice

Slavistično društvo: predavanje prof. dr. Mirka Rupla ob 20. v predavalnici Drž. trgovske akademije

Predavanje »Po Koroški« ob 20. v mali Filharmonični dvorani.

Predavanje prof. Evgena Spektorskega »Tunnies in Michels« ob 18.15 v seminar-ski dvorani Juridicne fakultete

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in Ustar, Selenburgova ulica 7.

Izvod sita

Včeraj popoldne je stalo pred »Kazino« več inozemskih avtomobilistov. Saj veste, bila je prirejena mednarodna avtomobilska tekma; vendar so imeli avtomobilisti vsaj toliko časa, čeprav se jim je vražje mudilo, da so se za nekaj časa ustavili v Ljubljani. Za to jim moramo biti posebej hvaležni, ne glede na prepis, da so se morali itak ustaviti med nami. Bilo je vendar v interesu našega ugleda, da so se ustavili v našem mestu, kjer so lahko vsaj z enim očesom poskočili po naših cestah in drugih pridobitvah. Avtomobilisti se najbolj zanimajo za ceste. To je razumljivo.

Tega se pa tudi dobro zavedamo v Ljubljani. Dovolite, da si nekoliko pokadimo, saj včerajšnji avtomobilisti itak ne čitajo slovenskih listov! Naše ceste so krasno oskrbovane (v splošnem in še posebej v Ljubljani) in ob vsaki priliki kažemo tudi pred tujci skrb za nje. Včeraj je bila najlepša priika, da so delavci prav tedaj, ko so se ustavljali avtomobilisti v Zvezdi, ključali po več tednov starem snegu in ga lepo kupčkali — tik pred tujci. V ponosu so nam žareli obrazi ob tako spretni predstavi našega oskrbovanja cest.

Iz Maribora

Svetosavska proslava. Včeraj je tudi Maribor nadvse svečano proslavil praznik sv. Savi. Popoldne se je vršila po pravoslavni službi božji v uniojski dvorani akademije, katere so se udeležili pravoslavni verniki, zastopniki oblasti in društev ter mariborska mladina. Prota Ivošević je izvršil svečano rezanje svetosavskega kolača, nakar je v daljšem govoru obrazložil pomen sv. Savi. Sledilo je več pesmi, ki jih je izvajal pevski zbor golencev rezervne oficirske šole v Mariboru. Številne deklaracije so zaključile lepo uspešno proslavo. Zvečer je bila istotam elitna svečanost s prav peštrimi sporedom.

Nedelja v gledališču. V nedeljo popoldne bodo ponovili po znižanih cenah češko revijalno opereto »Pod to goro zeleno«. Zvečer bo v Križevski drami »Gospoda Glimbej« zopet gostoval g. Vladimir Skrbinišek.

Grusen zločin nad Sletno deklico. Pred okroglim sodiščem v Mariboru se je včeraj v tajni razpravi zagovarjal zaradi gnusnega zločina star pohotneč 62letni mizarski mojster Jurij S. Bil je obtožen, da je 5. avgusta preteklega leta napadel neko Sletno deklico in ji storil silo. Za ta gnusni zločin je bil obsojen na mesec dni zapora, pogojno za dobo dveh let.

VII. Mariborski teden. V sredo se je vršil v mestni posvetovalnici sestanek vseh gospodarskih krogov v Mariboru, ki sodelujejo pri Mariborskem tednu. Sestanek je vodil predsednik zdruge g. dr. Lipold, ki je poročal o prihodnjem Mariborskem tednu. O nekaterih prireditvah smo na tem mestu že poročali. Posebno zanimiva bo razstava, ki bo prikazala 20letni gospodarski in kulturni razvoj poveljnega Maribora. Posamezni zastopniki gospodarskih in kulturnih organizacij so poročali o svojem edelovanju pri VII. Mariborskem tednu, tako da je iz teh poročil razvidno, da bo letošnja prireditev zelo uspešna in nadvse zanimiva.

Mariborska bolnica v preteklem letu. Lani je bilo v mariborski splošni bolnici 13.864 bolnikov, za katere je skrbelo 23 zdravnikov in 64 usmiljenih sester. Operacij je bilo v tukajšnji bolnici v preteklem letu izvršenih 3759. Umrlost je bila 2,27%. Naval bolnikov v našo bolnico je vedno večji in je skrajni čas, da se bolnica temeljito poveča.

Francosko odklovanje srednješolcev. Ob priliki šolske svetosavske proslave je izročil konzularni zastopnik francoske vlade g. dr. Vinko Rapotec odklovanja za najboljši uspeh v francoski naslednjim mariborskim srednješolcem: Srebrno kolajmo sta dobila Branko Kocmut, dijak VII. razreda realne gimnazije in Jakob Fideršek, osmošolce na klasični gimnaziji, bronasto kolajno je dobila sedmošolka realne gimnazije Zorka Čekić, dočim so dobili srednješolci Dušan Zavadlav, Maks Zitnik, Anton Ladra in Ernest Gračar odklovanja v obliki francoskih knjiž.

Peš iz Ljubljane je včeraj prišel 11letni Stanko Živko, ki je bil v Mostah v polboljševalnici, odkoder je pobegnil. Toda mladi pustilovec se ni dolgo veselil prostosti, ker ga je policija v Mariboru prišla in ga spravila nazaj v zavod.

Iz škofje Loke

Kako smo se rodili, ženili in umirali. V loški župniji je bilo lani rojenih 42 dečkov in 32 deklic. Drugod je bilo rojenih še 8 Ločanov. Ker pa so bili pri nas rojeni še trije tujci, je bilo vseh otrok rojenih 85. Umrla je vsega 66 ljudi, porok pa je bilo doma 27 in drugje 7. Loška župnija šteje okrog 4500 ljudi.

Napredek javne razsvetljave. Za pokopališče potjo, kjer so zagorele obločnice vprav na predvečer državnega praznika narodnega zedinjenja, je prišlo sedaj na vrsto Novo predmestje v smeri proti Šubi. Instalirali so tam več obločnic, ki so se zagorele.

DANES NEPREKLICNO POSLEDNJIČ!

Kirchfeldski župnik

ZADNJA PRILIKA, DA SI OGLEDATE Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

TO LEPO FILMSKO DELO! KING UNION — Tel. 22-21

Sokolstvo

Občni zbor Sokola Ribnica

V dvorani Sokolskega doma je bila 20. t. m. 28. redna skupščina ribniškega Sokola, ki jo je vodil starosta br. Filip Peterlin. Po uvodnih formalnostih je toplo pozdravil navzoče brate in sestre, posebno pa župnega odposlanca br. Staneta Flegarja. Občno je poročal o delovanju društva v minulim letu, nakar je tajnik br. Smale prečital poslovno sejo SKJ. Sledila so poročila društvenih funkcionarjev, iz katerih je bilo razvidno da je ribniški Sokol tudi lani uspešno vršil sokolsko poslanstvo. Društvo je bilo konec leta 114 članov, 46 članic, 14 naraščalnikov, 17 naraščalnic, 40 dečkov, 46 deklic, skupno 277 pripadnikov — povzest od lanskega leta za 12 članov. Društvo je imelo svoje četo v Strunžu, ki dokaj uspešno deluje in jo vodi starosta br. Hočvar Franc, st. O finančnem stanju društva je poročal blaginjski br. Rudolf Pirker. Izredno skrbno sestavljeno natečajno poročilo je podal načelnik br. Jože Arko. Temučinu delo je bilo zelo dobro, društvo se je udeležilo vseh nastopov bratskih društev, samo pa priredilo 11. julija nastop, kjer je nastopilo iz domačega društva 238 pripadnikov. V proslavo 1. decembra je bila telovadna akademija z 10 telovadnimi točkami in prav dobrih uspehom. O prosvetnem delu društva je poročal br. Slavo Svajgar. Prosvetni odbor je imel pevski odsek, knjižničar, lutkovni, dramski in predavateljski. Knjižnica šteje 774 knjig in je bilo 179 študentov izposojenih 359 knjig. Dramski odsek je uprizaril 3 predstave, lutkovni pa pet. Društvo je dostojno počastilo spomin blagopokojnega predsednika Masaryka in v italskega kralja Aleksandra I. Zediljitelja. Končno je pozval brat prosvetar vse brate in sestre k uspešnemu sokolskemu prosvetnemu delu, ki je prav tako sestavni del sokolske vzgoje. Sledila so še poročila gospodarja br. Ku-

plenika, predsednika godbenega odeska br. Benigmans in predsednika odeska za gradbo doma br. Kluna, ki so bila z odobravanjem sprejeta. Zanimivo je bilo tudi poročilo predsednika kino-odeska br. Petriča, iz katerega je bilo razvidno, da je bilo lani 138 predstav, ki jih je posetilo 8723 oseb. Soglasno je bil sprejet tudi poročila za leto 1988, nakar je br. Pierek izrekel bratu blaginjsku in upravi pohvalo in predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

K besedi se je oglašil župni odposlanec br. Staneta Flegar, ki je zborovalcem izročil pozdrav župne uprave in pohvalil delovanje posameznih društvenih činiteljev. Orias je naloge, ki čakajo sokolstvo ljubljanske župe v tekočem letu in pozval vse k vztrajni sokolskemu delu. Brat starosta se je iskreno zahvalil br. Flegarju za vzpodbudne besede, nakar je bila volitev društvene uprave in je bila oglašeno izvoljena naslednja kandidatska lista: starosta br. Filip Peterlin, podstarosta br. Slavo Svajgar, načelnik br. Jože Arko, nam. načelnika br. Jože He in Jakob Pucelj, načelnica s. Anka Debeljakova, nam. načelnice s. Vida Peterlinova in Silva Pelčeva, tajnik br. Tone Smale, blaginjski br. Rudolf Pirker, prosvetar br. Franc Jančič, praporščak br. Ivan Klun, član uprave: Fran Kuplek, Rudolf Petrič, Josip Anžič, Milo Juvanc, Adi Erhovica, Toma Matnik, Jože Zalar, Herman Urbančič, Anton Oražem, Vlačar Čihal, nam. br. Franc Burger, Stefan Lovšin, nadzorni odbor: br. France Picek, Anton Jurečič, France Krizman, Emil Pakič, častno razsodišče: br. dr. Igo Jane, Pepe Anžič, Jože Kobentar, br. Janez Oražem, Emil Pakič, Ivan Klun in Vinko Drnulec. Po volitvah se je brat starosta zahvalil za izkazano zaupanje in zaključil uspešno zborovanje.

Občni zbor Sokola Jesenice

V sredo zvečer se je vršila glavna skupščina sokolskega društva Jesenice, katere se je udeležilo okoli 130 članov in članic. Starosta brat dr. Maks Obernel je ugotovil sklepčnost, pozdravil navzoče, še posebej pa zastopnika oblasti policijskega nadzornika g. Albina Koritnika. Prvi pozdrav sokolske skupščine pa je bil naslovljen na sokolskega starešino Nj. Vel. kralja Petra II., kateremu so vsi navzoči zaključili trikrat Zdravo!

Starosta je v daljšem govoru orisal naloge sokolstva, ki vztrajno dela na kulturnem in političnem zbliževanju narodov in držav. Omenjal je najvažnejše sokolske dogodke v državi, predvsem pa one v naši ožji domovini, ki so močno razgibali sokolske vrste in jim dali nov, svež in močan polet. V lepem govoru se je spominjal pokojnih, ki so v slovenskem svetu igrali veliko vlogo, predvsem sestre Renate Tyrševa, I. prezidenta Č.S.R. dr. Tomaza G. Masaryka in jugoslovanskega narodnega škofa dr. Franca Ucelinija in dolgoletne zveste društvene člane Ferdinanda Corneta, Franceta Kerstina, dr. Franciška Kogolja in Milene Stegu.

Prosvetar br. Franjo Klavara je predčital savsko novoletno poslanico, nakar je tajnik brat Mirko Stibih podal zelo prijetno poročilo. Iz poročila je razvidno,

da je imela uprava 11, eksekutiva pa 40 sej. Vse delo je bilo v prvem polletju usmerjeno na župni zlet, ki se je vršil 11. julija na Jesenicah, ki je zelo veličastno uspel. Društvo je priredilo dve žalni svečanosti in sicer za blagopokojnega prezidenta Č.S.R. dr. Masarykom in kraljem Aleksandrom Zediljiteljem. Društvo je svečano proslavilo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. in 1. decembra narodni in sokolski praznik. Dalje je priredilo lepo uspešno tombolo in se udeležilo nastopov bratskih društev Blejske Dobrava, Bled Strazišče, Trzin, Podnart in Kranj. Člani so si mal letoma nabavili 62 novih slavnostnih krogov in okoli 30 pelerin.

Načelnik br. Janez Pristov je poročal, da je vadiholjski zbor štel 15 članov in članic. Obisk telovadbe je bil pri članstvu nepovpljen, pri naraščanju in dečev pa zelo dober. Župnik tekem v Kranju se je udeležilo 37 bratov in sester. On sam pa se je udeležil tekem za slovensko sokolsko prvenstvo v Novem Sadu, kjer je med Jugoslovani dosegel III. mesto. Zelo tepe uspehi pa je doseglo članstvo in naraščanje pri župnih smučarskih tekmah v Mojstranu, pri saveznih smučarskih tekmah v Planici in pri tekmah za slovensko sokolsko smučarsko prvenstvo v Planici, kjer so veliko pripomogli, da so Jugoslovani

KINO MOSTE

Danes ob 20. in jutri, v nedeljo, ob 14., 17. in 20. uri
Edini originalni posnetki v premieri **MANEVRI NA KOLPI**
Veliki malajski film **VELIKI POMORSKI FILM**
AMOK IN ZLATO IZ SINGAPURA
Cene Din 3.50, 4.50, 5.50, 6.50, 8.—

DNEVNE VESTI

— Legija koroskih borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavnik Zveze legionarjev za celovodstvo severnih krajev, v kateri je veljavana tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični podatki, pozivamo zadnje vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. februarja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani. Pred sklopijo 18/1. pismo ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro. Glavni odbor ne more obveščati o tem vsakega posebej, deloma zaradi neznanja bivalisti, deloma pa tudi zaradi prevelikega števila in drugih ovir tehničnega značaja. Smatrate to vest za poslednje vabilo k prijavi. Za pismen odgovor in pojasnila priložite znamko za 2 din. Popolnjenje reflektantov se bo definitivno zaključilo 25. februarja. Legija smatra, da je s tem izpolnila svojo tovaršisko dolžnost in odklanja odgovornost za škodo, ki bi nastala posameznikom zaradi opustitve prijave.

— Stevilo vpojkencev v Sloveniji. Zadnja številka »Našega glasa« je priložila pregledno tabelo o številu vpojkencev v Sloveniji. Iz te tabele je razvidno, da je pri nas 6992 osebnih vpojkencev, ki prejemajo 129.137.810 din pokojnine. Osebnih in rodbinskih določil, dalje 3416 rodbinskih vpojkencev, ki prejemajo 41.943.278 din, in 88 oseb, ki uživajo podporo in narodno priznanje v znesku 753.373 din. Vsi skupaj prejemajo 171.734.462 din na leto. Všteti pa niso železniški staropokojniki, ki prejemajo pokojnino od ljubljanske železniške direkcije.

PAUL MUNI

— Hrvatski planinci na Lisci. Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« priredi v nedeljo za svoje člane skupni izlet na Lisco.

— Državni dohodki v decembru. Lani v decembru so znašali državni dohodki 1021.2 milijona din. December je bil že peti zaporedni mesec, ko so znašali državni dohodki nad eno milijardo. Napram proračunu so znašali državni dohodki v decembru 112.3%. Od aprila do decembra lanskega leta so bili državni dohodki za blizu 702 milijona večji, kar je bilo določeno v proračunu. Finančni minister upa, da bo znašal do konca tekočega proračunskega leta preseček državnih dohodkov blizu eno milijardo.

Gostovanje

italijanskih lirskih pevcev
JE PRELOŽENO
NA KONEC PRIHODNJEGA TEDNA
Vstopnice ostanejo v veljavi.

— Podružnica Slovenskega planinskega društva v Rogški Slatini je morala zaradi nepredvidenih zaprek odložiti svoj tradicionalni ples, ki je bil napovedan za 1. februar. Ples se bo vršil šele v soboto 5. februarja v vseh prostorih hotela »Posťe«. Dostojne maske so dobrodošle. Cisti občutki je namenjen gradnji planinskega doma na zelenem Boču. Vabljeni so vsi prijatelji planin in Rogške Slatine.

— Dr. Vesevolzki živi v Obrenovu. Bivši lastnik največjega ruskega ilustriranega lista »Nijva«, ki je izhajal blizu 70 let, dr. Vasilije Vesevolzki, osebni zdravnik velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, živi kot emigrant v Obrenovu. Star je 70 let in zasluži toliko, da more skromno preživljati sebe in svojo rodbino.

Kino Sloga, tel. 27-30

Bal v Metropoli

Odičen družabni film z najboljšimi filmskimi umetniki: Viktorija v Balasko, Heinz v Cleve
Divna glasba, globoka vsebina in mnogo srčne kulture!

— Nov par vlakov na progi Ljubljana—Grosuplje. Pričniti s 3. februarjem bo vozil na progi Ljubljana gl. kol.—Grosuplje nov par potniških vlakov in sicer samo ob delavnikih po sledečem voznom redu: Odnos iz Ljubljane gl. kol. ob 11. uri 05 min., prihod v Grosuplje ob 11. uri 44 min. Povratek iz Grosuplje ob 12. uri 11 min., prihod v Ljubljano gl. kol. ob 12. uri 42 min.

— Zrebanje dobitek Gasilske loterije v Zagrebu. Zrebanje loterije Gasilske zajednice savske banovine bi moralo biti 31. decembra, pa je bilo preloženo in bo neprekinjeno 27. in 28. februarja kakor je odredilo kmetijsko ministrstvo.

NEGRO bonbon

preprečuje hripavost. Proizvodi tvornice RUFF, Subotica.

— 50 vagonov nasoljenih rib. Dalmatinski ribiči so nasolili letos mnogo rib in le malo so jih prodali tvornicam. Med ribolovom so bile namreč nasoljene ribe precej drage, in ribiči so mislili, da bodo cene še poskočile. Zda se pa bliža sezona novega ribolova in ribiči ne morejo spraviti v denar nasoljenih rib, ki jih imajo 40 vagonov. Cene so padle od 7 na 4.50 din kg.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, večinoma oblačno vreme. Včeraj je deževalo in snežilo v Ljubljani in smo imeli davi ob sedmih 46 mm pada vin, v Mariboru je pa deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Beo-

gradu 9, v Mariboru 6.2, v Zagrebu 5, v Ljubljani 2.4, v Sarajevu 2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758.8, temperatura je znašala 1.2.

— Stitje zasledovanci. Nedavno je bilo vloženo v drogerijo »Sanitas« v Trbovljah. Sedaj so orožniki doglali, da so bili vložili France Z., Janko M., Tom K. in Polde C. bivši delavci iz okolice Trbovelj, ki so bili že večkrat kaznovani. Po vlogu v drogerijo iz katere so odnesli za 2500 din fotopotrebnosti, so vložili pobegnilci proti Sv. Pavlu v Savinjski dolini ali proti Vranckemu. Pri vlamljanju se je eden izmed zlikovcev pošteno porezal na špi, da je zapustil krvave sledove. Poleg tega so osumljeni, da so pred dnevi vložili tudi v gostilno Martina Remsniha v Knezdolu, kjer so si priložili okrog 300 din.

— Vlom v župnišče. V župnišču v Vidnu na Dolenjskem je bilo on dan vloženo v jedilno shrambo, iz katere je vlomilec odnesel 8 kg suhe svinjine, 20 kg svežega svinjskega mesa, 30 kg masti in emaliran lonec, v skupni vrednosti okrog 1000 din. Vlomna sta osumljena dva postopača, ki sta večer pred vdomom prosla v župnišču za večerjo in prenočišče, pa sta bila odklonjena. Pri odhodu sta zagrozila, da bosta zneka napravila.

— Dve nesreči. Iz Bizovice so prepeljali včeraj v bolnico 65letno ženo mestnega delavca Ivana Klopčarja, ki je na poljedelnih slopih tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo. V kramolom pri Vrhniki pa se je ponesrečil 30letni Stepan Dudovič. Mina v skali je prežgala eksplozivna in mu razmesarila desnico.

— Smrt pod lokomotivo. Na železniški postaji v Vinkovcih se je pripetila v sredo jutraj teška nesreča. Železniški delavec Josip Marjanovič je prišel pod lokomotivo, ki je vsega razmesarila. Nesrečnej je bil takoj mrtev.

LUISE RAINER

— 10 din plače na leto. Na subotiskem pokopališču služi vdova Mihajla Futo, ki ima menda najnižjo plačo na svetu, saj zasluži na leto samo 10 din. V desetih letih je dobila za svoje grobarsko delo 100 din. Njen mož je bil grobar, pa je pred 10 leti umrl in žena je ostala v njegovi službi, ker si s kopico otrok ni znala pomagati drugje.

— Zloglasnega razbojnika Nemeta so prijeli. Varnostne oblasti so več mesecev zamaš zasledovale zloglasnega razbojnika Ljudevita Nemeta, ki je imel na vesti več vlovov in drugih zločinov. Končno so ga orožniki zasacili blizu Subotice. Ko se mu približali, si je hotel prerezati žile na rokah, kar so mu pa preprečili.

Iz Ljubljane

— Iz ribjem trgu je bila danes lepa izbira morskih rib. Prodajali so cenečje in dražje morske ribe. Po 14 din so bile sardelice, po 16 sline, cipili in sarge, po 18 bob, palamide in jegulje po 28 in trije po 40 din. Šuke so bile naprodaj žive in mrtve, zato se je cena gibala od 16 do 24 din kg.

— Iz Oporzarnjo na koncert Slovenskega vokalnega kvinteta, ki bo prihodnji petek 4. februarja v veliki filharmonični dvorani. Člani kvinteta: Štebner Martin (I. tenor), Jug Milan (II. tenor), Brata Petrovič (bariton) in Sule Antoo (II. bas) so kot pevci izredno upoštevani in priljubljeni. Na svojem spodu gojijo narodno in umetno pesem, domačo in tujo in iz teh del je sestavljen tudi njihov spored za koncert 4. t. m. Na tančni spored javimo, danes pa se opazujemo na njihov nastop v veliki filharmonični dvorani. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

— Iz »Po Koroski« je naslov predavanja, ki ga bo imel danes ob 20. v mali dvorani Filharmonije, Kongresni trg g. Fran Uršič. CMD vabi k udeležbi vse, ki se zanimajo za Koroski in za narodnoobrambno delo slohov. Vstopnine ni.

— Iz Slatičarske prireditve s plesom bo 29. t. m. v dvorani hotela Mikli. Godba drav ske divizije.

— Iz Pogreb Karla Götzla. Popoldne ob 16. bo izpred mrtvašnice splošne bolnice pogreb preminulega člana in bivšega odbornika obrtniškega društva v Ljubljani g. Karla Götzla. Člane in obrtnike pozivamo, da se pogreba udeležijo polnoštevno.

— Iz Planinsko razjane je pred dnevi, v torek dne 1. februarja ob 20. uri se bodo zbrali planinci vseh vrst v Sokolskem domu na Taboru, da skupno zaplešejo ter se poveselijo na planinskem plesu. Predpriprave so v polnem teku, vse polno je prihodnih delavcev, da napravijo kar najprijetnejšo plesno dvorano, ki bo pretvorjena v planinsko vas. Rezervirajte si pravočasno prostora, ki morajo seveda biti zasedeni najkasneje do 20. ure, t. j. še pred pričetkom plesa. Lože so še na razpolago. Vstop v okovankah ni dovoljen. Narodne noše so dobrodošle!

— Iz Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani priredi na Svačico ob 16. v dvorani Sokolskega doma v Štepanji vasi koncert s epodo starih in novih moških zborov. Polez Hajdriha (Hercegovska) in Volariča (Colnička) so na vrsti še novi zbori F. Venturinija »Kame«. Zvezde žarijo pokojno in Z. Prelova peem »Cvetica in hrošč«. Tenoriet A. Jare zapoje A. Lajovec »Zavrela je rožica in E. Adamič »Grešnikova molitev« V drugem delu koncerta pa bomo čuli narodne pesmi v priredbi F. Venturinija, ki zbor poučuje in bo vodil tudi koncert. Opozorjamo nani vse pevske kroge!

— Iz Ljubljanski Sokol obvešča svoje članstvo, da je preminil njega dolgoletni, zvesti član brat Aleksander Lukač. Poslovili se bomo za vedno ob njega jutri v soboto 29. t. m. pred mrtvaško vežo na Vidovdanski cesti, nakar bo truplo Lajopokojnika prepeljano na farno pokopališče na Grosuplju. Na šemu ljubemu bratu časten spomin!

— Iz Puhov v Ljubljani (Slovenska) so s 1. februarjem prešli iz Gornje v spodnjo na Tyrševovo cesto 5. številka telefona 24-72 ostane neopremenjena.

— Iz Nekoltni hoteli in restavracije so bili včeraj pod vodo. Mrazu je bil toliko močan, da se je zaradi tega razlila črna voda. Najhujše poplave so bile na periferiji, da so morali ljudje bresti do glave visoko vodo. Ljudje so bili s tem zelo zadovoljni in se zdaj je treba ugotoviti, da se ni nihče pritoževal. Nekoltni so se pa tolažili, da se bodo čim prej pripricali, da ni bilo res, kar so včeraj doživeli.

— Iz v podastitev »Slovenske biopokojne gope« Hete Hietweil-Trojanke je darovala Jugoslovanskemu akademskemu podpornemu društvu rodbina dr. A. Zalokar 100 din in sorodniki iz Norveške 100 din. Iskrene hvala!

— Oglejte si zabavne Krasnoke kome-dije »Skedenj«, ki jo ponove Šentjakobani to soboto ob 20.15 in v nedeljo in na svečnic ob 15.15 kot popoldanski predstavi. Nasmejal se boste prebivalcem države Skedija, zlasti zapitemu poglavarju Senid in jecelavcu Petru. Kdor se hoče nasmejati, naj posei predstave. Solotna predstava se igra v korist zgradbe Sokola II. Prihodnji teden bo premiera izvrstne Molnarjeve veselolige »Njena velika ljubezen«.

— Iz Popravek. Z ozirom na notico, ki ste jo priobčili v četrtak 20. januarja 1938 v številki 15, na strani 3, v stolpcu 3 v sredi z naslovom: »Tako pa ne gre« vas prosim, da izvolite v smislu čl. 26 zakona o tisku priobčiti na istem mestu in v enakem tisku sledeči uradni popravek: Ni res, da je mladi gospod, ki ga omeja vaša notica, hotel odvisno stopiti s kolesa, ko je vozil mimo mitnice, a mu je madem že mitničar prišel nasproti in prav tako ni res, da je na paznikovo vprašanje takoj po pravici povedal, kaj nosi v svoji aktovki oziroma steklenici. Trošarinski paznik je namreč dojenčeka gospoda ustavil šele, ko je ta pri-vozil že mimo mitnice in je očitno hotel voziti dalje, ne da bi prijel steklenico zganja, ki jo je nosil v aktovki. Na vprašanje, kaj nosi v aktovki, mu je gospod odgovoril, da ne nosi ničesar. Zato ga je stražnik pozval naj stopi s kolesa. Šele nato mu je gospod povedal, da nosi v aktovki steklenico, a vsebine ni navedel. Da je v steklenici zganje, mu je povedal šele, ko je stražnik nesel steklenico zaradi pregleda proti stražniku. Zaradi takega postopanja je bila globa 10 din upravičena. Kar je do-ten gospod član gostilniške rodbine in so ga stražniki osebno poznali, je bil zaradi njegovega postopanja golovo upravičen sum, ki se mu ga izrazili trošarinski pazniki, da

je morda na tak način že večkrat vtihotapil kako steklenico zganja. Trošarinski pazniki morajo biti že po svoji službi kakor tudi zaradi velike iznajdljivosti uvoznikov skrajno previdni in vestni pri pregledovanju blaga, ki se uvaža oziroma vnaša v mesto; zato je bilo njihovo postopanje v tem primeru povsem upravičeno. Z očitnim spostovanjem, predsednik dr. J. Adlešč.

— Iz 3. javno predavanje Slavističnega društva v Ljubljani bo drevi ob 20. v predavalnici Drž. trgovske akademije (Belweisova cesta). Predaval bo g. prof. dr. Mirko Ruppel o slavni slovenskem pridigarju Janozu Svetokriškem. Vljudo vabljeni. Vstop prost.

— Iz Klub koroskih Slovencev opozarja svoje člane in prijatelje na predavanje »Po Koroski« (s skopitimi slikami), ki bo drevi v mali filharmonični dvorani. Vstop prost. Začetek ob 20.

— Iz Umrl med prevozom v bolnico. Z vlakom, ki prihaja na glavni kolodvor ob 18.10 so sredi prepeljali v Ljubljano težko ponesrečenega uslužbenca pri prevozniskem podjetju Josipa Harka v Trbovljah, Franca Povšeta. Fant je padel pod voz in so mu kolesa strla prsni koš. Na glavnem kolodvoru so ponesrečenca prenesli v reševalni avto, pa je med vožnjo do bolnice poškodban podlegel. Truplo so prepeljali pred Matni dom, odkoder je bilo po odrediti komisije odpe-ljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Dobra zemlja

je morda na tak način že večkrat vtihotapil kako steklenico zganja. Trošarinski pazniki morajo biti že po svoji službi kakor tudi zaradi velike iznajdljivosti uvoznikov skrajno previdni in vestni pri pregledovanju blaga, ki se uvaža oziroma vnaša v mesto; zato je bilo njihovo postopanje v tem primeru povsem upravičeno. Z očitnim spostovanjem, predsednik dr. J. Adlešč.

— Iz 3. javno predavanje Slavističnega društva v Ljubljani bo drevi ob 20. v predavalnici Drž. trgovske akademije (Belweisova cesta). Predaval bo g. prof. dr. Mirko Ruppel o slavni slovenskem pridigarju Janozu Svetokriškem. Vljudo vabljeni. Vstop prost.

— Iz Klub koroskih Slovencev opozarja svoje člane in prijatelje na predavanje »Po Koroski« (s skopitimi slikami), ki bo drevi v mali filharmonični dvorani. Vstop prost. Začetek ob 20.

— Iz Umrl med prevozom v bolnico. Z vlakom, ki prihaja na glavni kolodvor ob 18.10 so sredi prepeljali v Ljubljano težko ponesrečenega uslužbenca pri prevozniskem podjetju Josipa Harka v Trbovljah, Franca Povšeta. Fant je padel pod voz in so mu kolesa strla prsni koš. Na glavnem kolodvoru so ponesrečenca prenesli v reševalni avto, pa je med vožnjo do bolnice poškodban podlegel. Truplo so prepeljali pred Matni dom, odkoder je bilo po odrediti komisije odpe-ljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— Iz Klub koroskih Slovencev opozarja svoje člane in prijatelje na predavanje »Po Koroski« (s skopitimi slikami), ki bo drevi v mali filharmonični dvorani. Vstop prost. Začetek ob 20.

— Iz Umrl med prevozom v bolnico. Z vlakom, ki prihaja na glavni kolodvor ob 18.10 so sredi prepeljali v Ljubljano težko ponesrečenega uslužbenca pri prevozniskem podjetju Josipa Harka v Trbovljah, Franca Povšeta. Fant je padel pod voz in so mu kolesa strla prsni koš. Na glavnem kolodvoru so ponesrečenca prenesli v reševalni avto, pa je med vožnjo do bolnice poškodban podlegel. Truplo so prepeljali pred Matni dom, odkoder je bilo po odrediti komisije odpe-ljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Uradno vremensko poročilo

po stanju z dne 28. t. m.
Rateče-Planica, 870 m: —2, pooblačeno, mirno, zapadno 55 cm priča na 80 podlage.
Kranjska gora, 810 m: —3, barometer se dviga, pooblačeno, mirno, 45 cm priča na 40 podlage, sankališče in drsališče uporabno.
Vršč, 1601 m: 70 cm priča na 110 podlage.
Dovje-Mojstrana, 650 m: —1, oblačno, mirno, 20 novega južnega snega na podlagi 17 cm.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjava beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov se treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Vedel ogromne zaloge
»Hubertus« plaščev, zimskih suknj, oblek, perila t.t.d.
ODPRODAJAMO VSA OBLAČILA
s 15 do 20% popustom.
PESKER
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

STANOVANJA

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

PARNO ŽAGO
eno- ali dvosobno stanovanje, veliko delavnico pocent oddam.
Pojasnila Cofzova cesta 1. 371

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

LA BUKOVA DEVA
lepa, suha, žagana, na dom dostavljena, samo 100 din za m³.
Janežič, Orlova ulica 11 (pri dolenski mitnici). 343

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI

premog
KOKS, SUHA DEVA
L. POGAČNIK
Bohoritova 5 — Telefon 20-59
24. L

Kino MATICA

Tel. 21-24

Danes neprekinjeno zadnjikrat!
TINO ROSSI
MARINELLA
Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Med, 591 m: +1, oblačno, 10 cm južnega snega na 20 podlage, jesero za drsanje deloma uporabno.
Slateskog ob Boh. jesera, 590 m: —1, sneži, 20 cm novega snega na podlagi 50 cm.
Dom na Komni, 1530 m: —4, oblačno, snež, sever, 30 cm novega snega snega na 180 podlage.
Dom na Krvacu, 1700 m: —5, sneži, 30 cm novega snega na 100 podlage.
Velika planina, 1588 m: —5, sneži, 25 cm novega snega snega na 120 podlage.
Polzevo, 620 m: 0, barometer pada, mirno, 7 cm novega snega na 10 podlage.
Pohorski dom, 1090 in Mariborska, koč, 1090 m: —1, oblačno, mirno, drobno meša.
Senjorjev dom, 1523 in Koča pod Kopo 1577 m: —8, megla, malo vetrovno, 35 novega snega na 90 podlage.
Dodatno poročilo z dne 27. t. m.
Jezerca, 890 m: —4, oblačno, mirno, 10 priča na 40 podlage.
Mozirski koč, 1444 m: —1, rahlo sneži, snega 160 cm.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Petek, 28. januarja: zaprto
Sobota, 29. januarja: Ob 20. uri: Šimkovi. Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol.
Nedelja, 30. januarja: Ob 15. uri: Sneguljčica. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 22 din navzdol. Ob 20. uri: Bela bolezen. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Ponedeljek, 31. januarja: zaprto
Torek, 1. februarja: Veronika Deseniška. Red Sreda

OPERA
Začetek ob 20. uri
Petek, 28. januarja: zaprto
Sobota, 29. januarja: Tosca. Gostuje Josip Gostič. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.
Nedelja, 30. januarja: Ob 15. uri: Ančka. Izven. Znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20. uri: Ero z onega sveta. Debut gdnje Heybalove. Gostuje Marij Šimenc. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 31. januarja: zaprto
Torek, 1. februarja: La Boheme. Red A.

KRIK ISTOKA

Gostovanje italijanskih lirskih pevcev, ki bi se moralo vršiti jutri in v nedeljo, je preloženo na prihodnji teden na petek in soboto, obojema soboto in nedeljo. Natančni dan javimo, kakor hitro dobimo poročilo iz Rima. Gostovanje smo morali odložiti radi nekih formalnosti, ki niso bile izvršene od italijanskega opernega zastopstva. Kupljene vstopnice ostanejo v veljavi, obveščamo pa p. n. občinstvo, da je na razpolago za vsako gostovanje samo še par parternih vrst in nekaj parternih sedežev I. do III. vrste, vse ostalo je razprodano.

Josip Gostič bo pel prvi vlogi Cavaradossija v Puccinijevi operi »Tosca« jutri zvečer v petek. Tosco poje ga. Oljekop, barona Scarpio g. Primožič. Predstava bo izredno zanimiva, zato se prav posebno opozorjamo na njo. Predstava je izven abonmaja in veljajo znižane operne cene. Mario Šimenc bo gostoval prvič v letošnji sezoni v operi v nedeljo 30. t. m. zvečer v Gotovčevi operi »Ero z onega sveta«.

Klet in restavracija Zvezda

Danes bodo spet servirali odlično pripravljene **MORSKE RIBE**, na razpolago bodo:

LUBEN (branzin) LIST (sfolja) SKUSA (scombret)
LOVRATA (orada) CIPALJ (clevolo) LIGNJI (calamari)
TRILJE (barbon) KOVAČ (sanpietro) BAKI (scampi)

Kušč, odlične hamburger, rizling, cvček in izvrstna delatniška vina, še posebej vabijo ljubitelje res dobrih vin.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

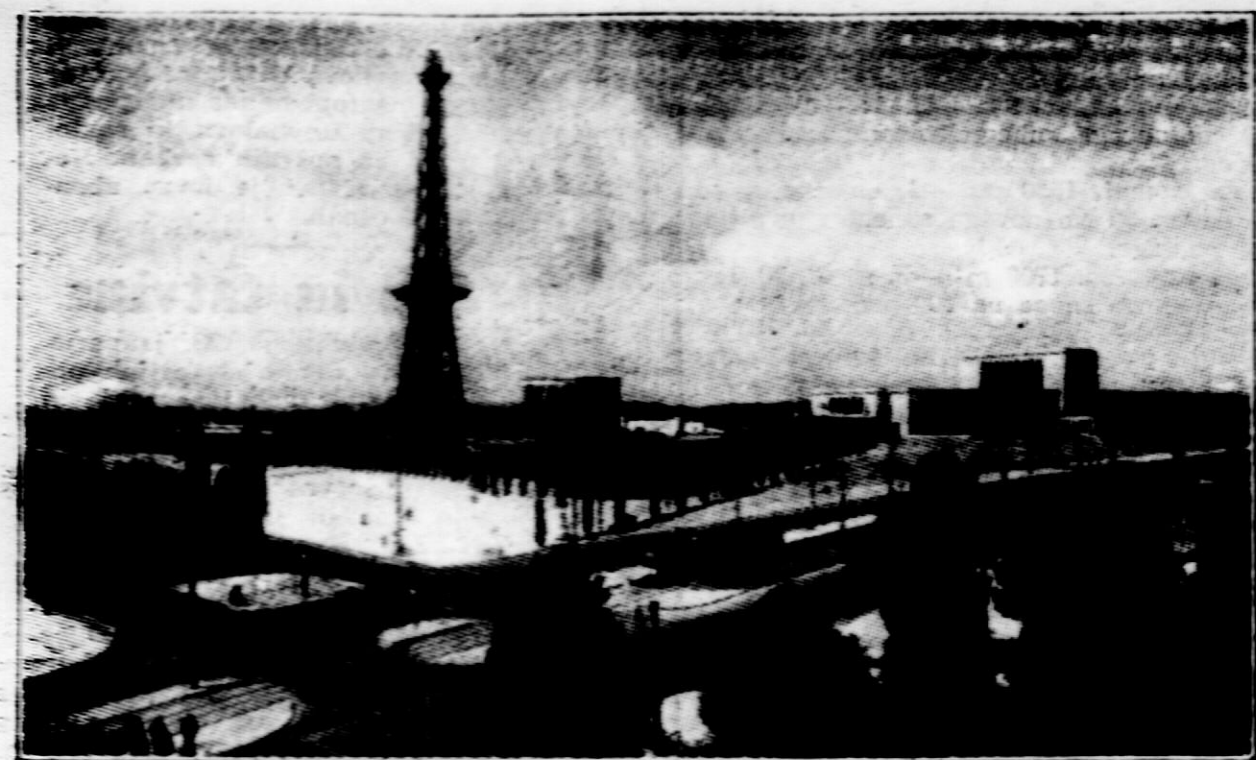
IZVRSNE VSE VESTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 2

I. svetovna obrtna razstava v Berlinu

Prirejena bo od 28. maja do 10. julija in udeležiti se je tudi naši obrtniki

Pogled na razstavišče s krajinskimi razstavnimi palačami

Ljubljana, 28. januarja. Letos bo prirejena v Berlinu prva mednarodna razstava, ki se je bo udeležilo toliko držav, da se bo lahko upravičeno imenovala svetovna obrtna razstava. Doslej še ni bilo samostojnih svetovnih obrtnih razstav. Obrtniki so sicer razstajali svoje izdelke na mnogih svetovnih razstavah (kakor tudi n. pr. lani v Parizu), vendar med industrijskim blagom. Značilno obrtnih razstav velikega obsega ni bilo mnogo niti državnih. Ze zaradi tega ima prva mednarodna obrtna razstava v Berlinu izreden pomen. Prirejena bo od 28. maja do 10. julija ter bo torej trajala 6 tednov. Samo po sebi se razume, da se prireditelji in udeleženci že dolgo pripravljajo na razstavo, ki se bo začela že čez 4 mesece. Tudi naši obrtniki ne bodo zamudili izredne prilike, da se afirmirajo pred svetom. Izrednega pomena razstave se zavedajo vse naprednejše države, saj bo razstava najboljša propaganda za nje in njihove izdelke.

Razstavo prireja nemška obrtniška stanovska organizacija s sodelovanjem Mednarodne obrtniške centrale v Rimu. Doslej se je prijavilo 31 držav, ki se nameravajo udeležiti razstave; med njimi je tudi naša država. Zdej računajo, da bo razstavilo svoje izdelke okrog 60.000 obrtnikov. Ze iz tega lahko sklepamo, kako velika bo razstava. Na delu je bila cela armada nemških in drugih arhitektov ter umetnikov, ki so ustvarjali razstavišče ter krasne razstavne palače. Ze razstavišče samo na sebi bo budilo občudovanje. V kratkem informativnem članku seveda ni mogoče opisati organizacije velike razstave in ne krasnega razstavišča. Naj omenimo le, da bo pravo čudo oddelek, ki bo pokazal vse zgodovinski razvoj obrti. Razstava se bo delila na številne oddelke.

Težiče vse prireditve bo v razstavi obrtniških izdelkov posameznih držav. Najznačilnejše obrti posameznih držav bodo prikazane v delavnici, ki bodo vse čas med razstavo v obratu. Razen tega bodo posamezne države tudi podale sliko obrtniške

ga stanovskega, strokovnega in gospodarskega življenja. Posamezne države se bodo predstavile svetu tudi z izdelki, ki so posebno značilni za narode in ki jih lahko zaradi tega imenujemo nacionalne izdelke. Izdelki bodo na razstavi tudi napredaj.

Posebnost razstave bo velik oddelek obrtniške literature ter tiska. Ze zaradi tega oddelka bo razstava zelo zanimiva.

Razstava bo posebno privlačna ze zaradi mednarodne modne revije oblačilnih obrtnih strok (n. pr. krojaške, čevljarke, rokavičarske, frizerske itd.).

Na razstavi bodo lahko razstavili surovine in polizdelke pripadniki drugih stanov, ne le obrtniki, in sicer blago, ki je v neposredni zvezi z obrtno delavnostjo. (Za nje je določena cena razstavnega prostora po 36 RM za kv. m.) Obrtnikov pa naj ne skrbi, da bodo imeli z razstavo kakršnekoli stroške. Vse, kar je v zvezi s prevozom in razstavo blaga, je za obrtnike brezplačno. Toda ne le to, temveč tudi prehrano in stanovanje bodo imeli zastopniki.

Med razstavo bodo prirejeni številni kongresi, posebne strokovne prireditve, tekmovanja itd., in sicer za obrtnike vseh strok in posebej za posamezne stroke.

Sredi razstavišča je častna dvorana. V njej je določen prostor za reprezentativno razstavo najznačilnejših obrtnih izdelkov posameznih držav (torej se poseben prostor, razen velikega razstavišča); ker bo razstava v častni dvorani v resnici le reprezentativna, bo odpadlo na posamezne države samo od 1-2 kv. m. prostora.

Naši obrtniki se marljivo pripravljajo na veliko razstavo. V Ljubljani je organizirala priprave za udeležbo naših obrtnikov na razstavi Zveza obrtnih društev dravske banovine (Sv. Petra c. 4). Le kratke čas je se za prijave in obrtniki se naj takoj prijavijo, ako so pripravljali kakorkoli sodelovati, razstavljati ali pa obiskati razstavo. V interesu naše obrti in vsega gospodarstva je, da se slovenski obrtniki predstavijo dostojno s svojimi izdelki na prvi svetovni obrtni razstavi.

— namazoval in se da dvigniti le tako, da se priprejajo prireditve, ki so za javnost privlačne in ki nosijo v sebi velik gospodarski pomen.

Pridite v čarobni Bohinj in zapustite megleno vlažno mesto, pridite k nam, kjer je solnce in sneg. — Mi bomo storili vse, da bodo dnevi vašega bivanja med nami čim lepši in prijetnejši, saj se ne bo nudila bogata prilika samo smučarjem-tekmovalcem, pač pa vsem, ki bodo posetili Bohinj. — Pridite in delite čar z nami, lepo in veselje z nami, bilo to v prijetnih prostorih, planinskih koč ali elegantnih dvoranih modernih sportnih hotelov ob gladi in plesu. — Povsod se boste počutili kakor doma; pridite in oddahnite ter odpočijte se pri sportu in zabavi. — Bohinj je pripravljen! Bohinj ne vabi samo smučarjev, nego vse ljubitelje zimске prirode, ki daje več zdravja, moči in energije, kakor poletna.

Udobne sobice s pečmi že pričakujejo svoje prve goste, hoteli, restavracije in planinske koče so ukrenili že vse potrebno, da bodo nudili obiskovalcem vse, kar si bo pozeležo njihovo srce.

Priroda je pripravila sneg, ljudje bivaliča. — Zato pohitite v Bohinj, v naročje bele opojnosti in prepričajte se, da ni švica edini center zimskih sportov in letovišč, pač pa, da vam isto lahko nudi tudi biser zimskega čara Bohinj.

Pohitite v Bohinj, v njegovo čarobno okolico in prepričajte se, kako sveta in lepa je zemlja slovenska tudi pozimi. — Povsod boste našli prijazna srca, vsak bo našel vse, karkoli ga zanima in očaran bo spoznal, kako lep je Bohinj v svojem zimskem sijaju, kako lepe so njegove gore in planine, saj bodo zadovoljile vse one, ki si žele strmih pobočij, kot so hrbišča Julijskih Alp, prijaznih kop, kot so Podrte gore v Bohinju in položnih gričev in dolin, ki jih je vse polno v Bohinju ter njegovi okolici. — Ni enolična naša priroda, če vas bodo utrudile smuči, vam bo nudilo Bohinjsko jezero drsalnice in drugo zabavo, za prav vse bo poskrbljeno.

GZSP upa in pričakuje, da njen trud ne bo zaman, pač pa da bo prebivalstvo vse Slovenije ter izven nje prisostvovalo v čim večjem številu prazniku gorenjskih smučarjev ter povečalo prireditve s svojo prisotnostjo.

Prijatelji od včeraj in danes, dobrodošli v Bohinju, saj vas nič manj gostoljubneje ne bodo pričakovali in sprejeli pozimi kakor poleti. — Pridite, bela opojnost vas vabi in kliče v svoj običaj, prepričajte se, kje žive sportniki gentlemani z zdravim dušom v zdravem telesu. — Zato 19. in 20. febr. vsi v Bohinju na veseli smuk!

Šiška ob 180 letnici rojstva V. Vodnika

Ljubljana, 28. januarja.

Kulturni narodi goje kult svojih velikih mož. Tega pa ne moremo trditi brez vseh pridržkov o Slovencih. Ljubljanci komaj vemo, da se je bil v Šiški rodil prvi slovenski pesnik, Valentin Vodnik. V Šiški pri Zibertu... Zdej je Šiška že del slovenske prestolnice, vendar se okolica Zibertove hiše ni mnogo spremenila v primeri s tistikami desetletij. Šiškarji so v nekem pogledu še vedno zelo osamljeni in »kulturna Ljubljana« gleda v Šiški periferijo. Zato menda tudi tako radi pozabljamo na Vodnikov rojstni kraj in njegovo najbližje okolico. Šiškarji sami goje kult Valentina Vodnika v prosvetnem društvu, ki nosi ime našega prvega pesnika. Morda je v tem mnogo lokalnega patriotizma, ljubezni do Zibertovega Balanta, vendar je treba priznati, da prosvetno društvo »Vodnik« opravlja resno kulturno nalogo. Tega bi se pa morali zavdati tisti, ki so dolžni društvu priznanje in ki bi morali vedeti, da bi bilo v interesu kulturnega ugleda Ljubljane posvetiti najbližji okolici Vodnikove rojstne hiše posebno pozornost.

Naj ob tej priliki izdamo, da so se za Vodnikovo rojstno hišo že pogosto zanimali številni ljubljanski gosti, lani zlasti Čehi in Korolci, ki bi si radi ogledali Vodnikov dom. Baje so bili zelo razočarani iz razlogov, ki jih ne moremo navajati. Lahko pa povemo vsaj, da je v okolici Zibertove hiše še vedno precej luž in mlak, ki jih je omenjal Vodnik, in da bi jih ne bilo treba več ščititi iz pietetnih razlogov.

Društvo si je zastavilo smoter, da bi kupilo Vodnikov dom z vsem zemljiščem; tako bi se ohranilo kar se je, da kot kulturni spomenik. Vodnikov dom bi postal v resnici njegov ter kulturna last našega naroda. Toda pri nas je premalo razumevanja za takšne ideje, a društvo samo na sebi z idealisti, ki delujejo v njem, je brez moči. Apeli na ustanove in oblasti ostanejo brez odmeva. Društvo zbira sklad za postavitev ali odkup Vodnikovega doma, za kar pa marsikdo ne ve, a mnogi, ki bi lahko kaj prispevali, ne vedo. Razen tega ima društvo tudi v programu ustanovit

»Vodnikovo šolo«, ker je prepričano, da bi tako najlepše počastilo spomin Vodnika kot učitelja in prosvetitelja in velikega ljubitelja mladine.

Na svečnico nametava društvo »Prirediti Vodnikov dan« z lepim sporedom. Zal je torišče prosvetnega udejstvovanja društva tesno; dvoranica lahko sprejme le manjše število občinstva. Poleti prireja društvo predstave na prostem. Veliko priljubljenost si je pridobil tudi društveni otroški pevski zbor.

Zdej marljivi dramski odsek Studira Iv. Lahovo igr »Zibertov Balant«; v igri je spretno zajeto Vodnikovo življenje in bo nedvomno zbudila pozornost tudi drugih odrov.

Naj še omenimo, da društvo namerava izdati slike Valentina Vodnika in njegovega doma; prodajalo jih bo v korist sklada za »Vodnikov dom«. Upajmo, da bo javnost vsaj z razumevanjem segala po teh slikah ter tako podprla idealno društveno delo, ki je v interesu naše prosvete in kulture.

Ekspedicija po Papaninovo skupino

Ledena gora, na kateri je stanica Severni tečaj, je po zadnjem poročilu na 76° 29' severne širine in 13° 25' zapadne dolžine. Nad njo leži megla in piha severozapadni veter, temperatura se pa drži na 30° pod ničlo. Polarna ladja »Murmance« kot predstaja ekspedicije, ki odpelje Papanina in njegove tri tovariše nazaj na kopno, se je približala gori že na 150 km. Težko preizkušnjo je prešla »Murmance« v štiri dni trajajočem silnem viharju. Ledena pregrada ji je pa zaprla pot naprej in jo potisnila proti zvhodu. Zdej je ladja od ledene gore oddaljena okrog 200 km. Brezčrna zveza s celino je bila pretrgana. Posrečilo se je dobiti zvezo samo z barentsbursko postajo, ki pa tudi ni imela zveze s celino. Pozneje je dobila ladja zvezo s Krenklovo postajo na ledeni gori. Med viharjem se je ladja nevarno nagibala na stran in valovi so jo premetavali kakor igračko. Toda ladja je zgrajena tako dobro, da je ostala neposkodovana.

V Murmansku se bližajo koncu priprave drugih delov ekspedicije. Kapitan ledolomila »Tajmyr« je dobil povelje glede smeri svoje poti. Vagon letalskih in ladijskih sestavnih delov ter lahka letala so že na krovu »Tajmyra«. V letalski bazi v Murmansku pričakujejo se težka Spirnova letala. Poveljniki ekspedicije bo vodil obe ladji in letala.

Zakaj imamo slabe zobe

V dolini Rhone v Švici leži kraj Ayer, 1500 m nad morjem. Zdravnik dr. Oetteli je pregledal prebivalcem tega kraja zobove in ugotovil, da imajo izmed 1800 samo trije nekoliko načete zobe. To je pač redek pojav v naših časih, ko vidimo tako malo zdravih, lepih zob. Zato se je zdravnik zanimal, kako da imajo vprav prebivalci tega kraja tako zdrave zobe. Ayer ima zelo slabe zveze z zunanjim svetom, tako da prebivalci ne morejo dobiti kruha od pekov in ga peko sami. Kraj ima svoj mlin in vsaka družina si speče kruh samo nekolikokrat v letu. Žito se razmleže vse, nobenih odpadkov ni. Kruh peko v razbeljeni keci, potem ga pa posuše, da je trd ko kamen. Zato se ne da razlomiti. Treba ga je lomiti s posebnim ročnim strojem. Navadno si naredijo ljudje tak stroj iz stare sablje. Dr. Oetteli dokazuje, da imajo ljudje tako zdrave zobe baš zaradi trdega kruha.

Moderni človek grize vedno manj in jemlje tako zobem delo, ki bi ga morali normalno opravljati. Civilizacija zobem ne prinaša koristi. Najpogostejše bolezni zob so posledica premehe, nenaravne hrane.

Slabi zob pa nimajo samo odrasli, temveč tudi otroci. Kriv je v prvi vrsti kruh. V starih časih so pekli kruh iz zdrobljene žita na vročem kamenju v obliki trdnih debelih blincev. V takem kruhu so bile vse rodilne snovi in človek ga je moral počakati grizti. Lohanje iz onih časov imajo zdaj vse brez izjeme zdrave, idealno obrušene zobe, v katerih se niso mogli nabirati ostanki hrane, da bi zobje gnili. Staremu podoban kruh peko zdaj samo še v nekaterih krajih Švedske in Norveške ter v nekaterih švicarskih dolinah in krajih Italijanskih Alp. V tako zvanih civiliziranih državah pa jemo kruh brez otrobov, fino pecivo in slaščice, ki zobem samo škodujejo.

Pilot padel iz letala

Nevarno pustolovščino je doživel pilot John Taylor iz vojaškega letalskega oddelka na Hamilton Fieldu v Kaliforniji. Na poskusnem poletu je sedel v letalu, ki ga je vleklo za seboj drugo letalo. Naenkrat mu je postalo slabo in oncesvilil se je za krmilom. Pilot vodilnega letala pa o tem ni imel pojma. Izpolnil je svojo nalogo in predno bi se spustil na tla, je moral napraviti še looping. Tudi ta se mu je posrečil v višini 2500 m. Toda Taylor, ki ni bil privezan v nepokritem letalu, zadaj je padel iz njega.

Pilot prvega letala je opazil, da je Taylor izginil, ko sta bili že obe letali zopet na tleh. Taylorjevo letalo se je nekam težko spustilo na tla. Ko so sli pogledali pilota iskati, se je pa že sam vrnil na letališče. Pravi, da ne ve ničesar o akrobaciji pilota v vodnem letalu. Zdravil se je šele, ko je padal in instinktivno je potegnil za vrvice padala, kar mu je rešilo življenje.

Ameriška kriminalna policija

Nekaj let je tega, ko je dobil londonski Scotland Yard resnega konkurenta. V Zedinjenih državah so namreč ustanovili poseben oddelek za zatiranje zločinov in ta oddelek je postal največji kriminalni laboratorij na svetu. Vodi ga Edward Hoover. Njegovi pomočniki so pa znani kot »G-mojci«. V washingtonski centrali je zaposlenih več sto uradnikov in vsak zločin prišlečo nekoliko družace, kakor policija, bolj na znanstveni podlagi: saj so med njimi najboljši strokovnjaki v najrazličnejših panogah znanosti.

Vsak dan pride v centralo blizu 500 oddisov prstov. Pošlje jih 10.500 policijskih uradov širom Amerike. Centrala ima zvezo z nad 80 policijskimi centralami v drugih državah. V oddelku za oddise prstov imajo zdej detektivi nad 7 milijonov oddisov z naslovi dotičnih ljudi. Oddisi prstov spadajo še vedno med najzanesljivejše pripomočke kriminalistov in zato jim posvajajo mnogo pozornosti. Nekateri zločinci, tako zloglasni John Dillinger, so to spoznali in dali so si konce prstov utrditi z operacijo, tako da jim je bila prišla na nje druga koža. Toda mnogo jim to ni pomagalo. Veliko pozornost posveča centrala ameriške kriminalne policije tudi sprtnosti in streljanju. Vsak detektiv mora biti dober strelca, streljati mora znati iz samokresa in strelnice. V kletih prostorih ima centrala veliko skladišče, kjer se uči detektivi streljati.

Iz Ljutomera

— Narodni ples. Streljaška družina v Ljutomeru priredi svoj prvi narodni ples 5. februarja v hotelu Zavratnik v Ljutomeru, kjer bo sodeloval prvovrstni jazz.

— Občni zbor Ljutomerskega Sokola. Ljutomerski Sokol bo imel svoj redni letni občni zbor 6. februarja ob 15. v Sokolskem domu.

— Sokolski kino. Prva kino predstava sokolskega zvočnega kina bo 12. februarja popoldne.

Radioprogram

Sobota, 29. januarja

12: Druga za drugo plošča hiti, v pisano vrsto veselih stvari. — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Druga za drugo plošča hiti v pisano vrsto veselih stvari. — 17: Za delopust (igra radijski orkester). — 17:40: Položaj obrtništva v Sloveniji (g. G. Ogrin). — 18: Ruski eseket. — 18:40: O smernicah racionalnega gozdnega gospodarstva s posebnim ozirom na javna dela (mag. Karel Tavcar). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Druževne posebnosti naših planincov (dr. Bora Milojevič, univ. prof.). — 19:50: Pregled sporeda. — 20: O zunanjih politikih (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20:30: Hlača pri cest stoji... — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za vesel krog tedna igra radijski orkester. — Konec ob 23. uri.

Lep dar: Zgodbe brez groze

ROLF FREMONT:

Spot v razgalinah

Pustolovski roman

Zdehaajo je odšel inspektor v sosedno sobo, kjer je imel svoje samsko stanovanje.

V tem času so sedeli Rostovski, Karagin in Prosov za mizo, podpirali so si glave, polne mračnih misli in čeprav so bili silno utrujeni, niso niti mislili na spanje.

Samo enakomerno tiktakanje ure je motilo turbo tišino. Zdelo se je, da plavajo po sobi same zle slutnje. Celo v kotičkih so se stiskale čudne, drhteče sence, od povsod je stopal žalosten spomin na mrtvega Borisa Karlyča.

Rostovski je bil pravkar končal svoje pripovedovanje o tem, kako so našli pri Petih skalah razmesarjeno Borisovo truplo in ga prenesli v tovarno, kjer ga je sodni zdravnik raztelesil.

Njegova tovariša sta komaj zadrževala solze. Napeto sta poslušala živo pripovedovanje očitovica strašne tragedije in le tu pa tam je ta ali oni od jeze kričnil ali od žalosti vzdihnil.

— Ali si prepričan, da pomota ni mogoča? — je vpraševal Prosov vedno znova oklepajoč se obupano te zadnje resline bilke.

— Saj vendar poznam obleko in postavbo ubogega Borisa in nisem se mogel zmotiti. Sicer so pa

potrdili to tudi vsi drugi. Samo dovoli mi povedati do konca — nisem namreč še končal.

— Kaj?, nisi še končal, praviš? Mar se je še kaj zgodilo z Borisom?

— Ali pa je bila morda pojasnjena zagonetka Borisove smrti?

— Vsaj deloma. Prišlo je namreč na dan, da smrti ni povzročil padec s skale, temveč da je padel naš nesrečni prijatelj kot žrtev zahrbtnega udarca.

— Kaj praviš?

— Umor? — sta vzkliknili oba tovariša Rostovskega in planila pokonci.

Rostovski je priklmal.

— Da, umor je storil Borisovemu življenju konec. Zahrbtni morilec ga je spravil s sveta.

— O, moje slutnje, moje slutnje! — je vzkliknil Prosov. — Vedel sem, da ima ta prokleti Benson povsod svoje prste vmes.

— Benson? — je ponovil Rostovski začudeno.

— Zakaj baš Benson? To mi pa res še ni prišlo na misel.

— O tem pozneje. Zdej povej ti do konca, kar veš, potem ti pa odprem oči, — mu je prigovarjal Fedor.

— No, čujta torej. Ko sem zagledal našega prijatelja na nosilnici vsega razmesarjenega, si lahko mislita, kako mi je bilo pri srcu. Malo je manjkalo, da se nisem izdal. Toda hitro sem se premagal in napel vse sile, da bi mogel slediti nadaljnjim dogodkom.

Truplo so odnesli v sobo, opremljeno za prvo

pomoč ob nesrečah, nas radovednežev se je pa narobilo vse polno pri vratih. Toda v sobo ni smel nihče in vsi smo samo prisluškovali pripovedovanju tistih, ki so bili pri Petih skalah.

Inženirja Barkerja je poznal vsak in zato je vzbudila njegova nenadna smrt v tovarni razumljivo razburjenje. Mnogi so ga pomilovali...

Kar so se odprla vrata in na pragu se je pojavil policijski inspektor. Ošinil je nas naglo z očmi, potem je pa zaklical: Išcem dva moža zdravih živcev in želodcev, da bi pomagala pri obdukciji. Ali se prijavi kdo prostovoljno?

Za hip je zavladala tišina. Odločil sem se seveda takoj in že sem stopil naprej.

— Dobro! — Ali si res upate? — je vprašal uradnik. — To ne bo prijetno delo in tudi za pogled bi vas nihče ne zavidal.

— Star vojak sem, inspektor, — sem odgovoril samozavestno. — Ne bojte se, ne bom omedlel zaradi teh kapelj krvi, v strelskih jarkih sem videl vse kaj drugega.

Policiast je zadovoljno priklmal in se znova ozrl po radovednežih.

— No? Se enega potrebujem!

Na ta ponovni poziv je stopil naprej eden izmed delavcev, neki Jameson in postavil se je k meni.

— Tudi jaz pojdem, če je treba, — je dejal navidez mirno.

Inspektor ga je vprašujoče pogledal, kakor da ocenjuje njegovo hladnokrvnost.

— Tudi vojak? — je vprašal.

— Da, — je odgovoril delavec in inspektor je nama pokimal. Vstopili smo.

Zagledal sem Borisovo razmesarjeno telo še vedno ležeče na nosilnici blizu vrat. Moral sem se premagovati, da bi ne padel na te hladne prsi, v katerih je bilo prenehalo za vedno utripati dobro in pogumno srce našega tovariša. Zdravnik je naju čez nekaj časa pozval, naj pristopiva.

— Slecite ga, prosim, toda oprezo, je dejal zdravnik.

Lotila sva se dela ali bolje rečeno, opravil sem vse sam, Jameson mi je samo pomagal. Videl sem, da se mu tresejo roke in da zatiska oči. Sicer pa ni bilo čuda — bodita vesela, da ostane v vajinih spominih Boris živ tako, kakor sta ga zadnjič videla.

Cez dobre četrte ure je bilo najino delo končano in mlado telo je ležalo na obdukcijski mizi. Stopil sem v stran, toda ušla mi ni nobena beseda, nobena kretanja zdravnika, ki je jel najprej pregledovati ude.

Ugotovil je, da so večkrat prelomljene kosti v nogah in rebra, kar je bila posledica padca, ni pa kazalo, da bi bil našel kaj čudnega ali sumljivega.

Potem je jel pregledovati razbito lobanjo in odstranjeval je košček za koščkom iz krvave kepe mesa in kože. Ostri odlomki kosti so se bili zapliči liki igle v mehke dele lobanje.

Zdelo se mi je, da zdravnik ne pregleduje glave tako skrbno samo zato, da bi mogel opisati rano, temveč da nekaj išče.